

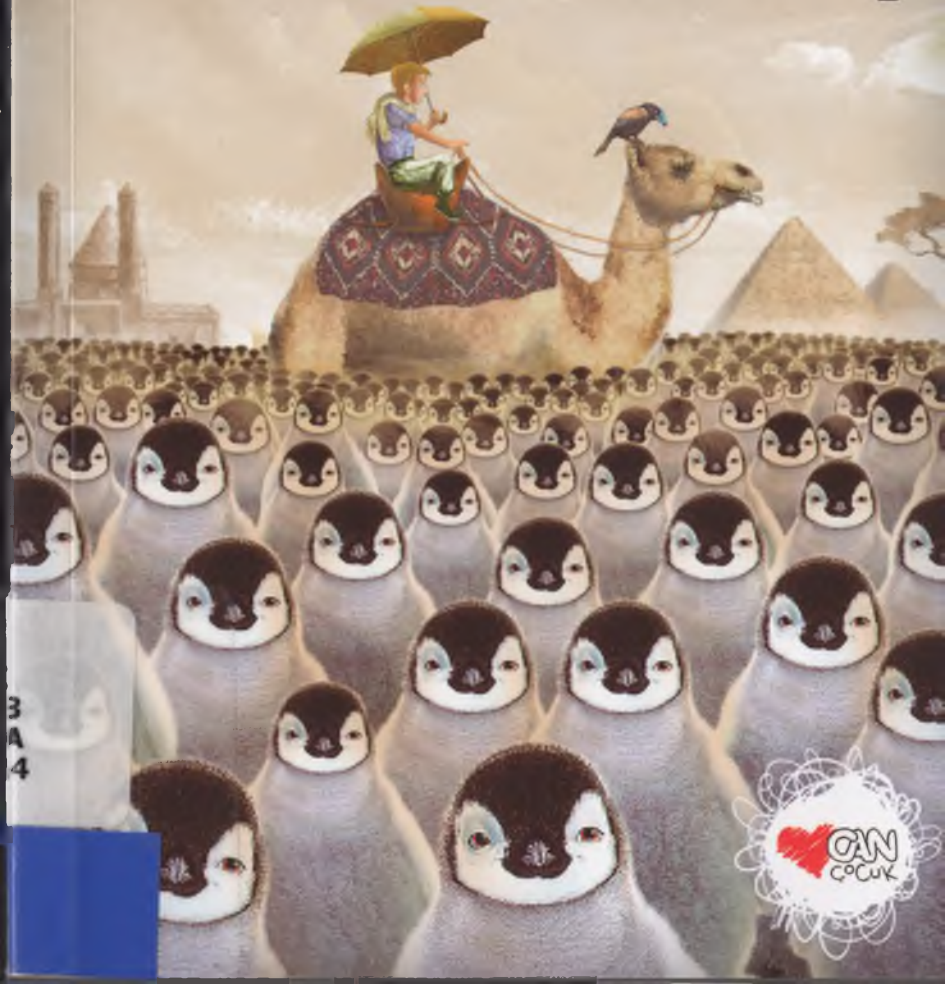
Bilgin Adalı

Resimleyen: Kutlay Sındırgı

GEZGİN

HEYECANLI KİTAPLAR
Serüven

4 - Basım

3
A
4

Bilgin Adalı

GEZGİN

Korkusuz gezgin Ege'yle birlikte Everest'in doruğundan Amazon ormanlarına!

Televizyonda izlediği belgesellerden sonra dünyayı gezip görme tutkusunu sarmıştı Ege'yi. Bunu yapabilmek için çok para gerektiğini biliyordu elbette. Hem daha 10 yaşındaydı; yani dünyayı gezip dolaşmak için henüz çok küçüktü. Ancak, yolculuğa çıkmanın ille de otobüse, vapura, uçağa binip bir yerden bir yere gitmek olmadığını anlaması uzun sürmedi. Bunu nasıl mı başardı? Bu sorunun yanıtını Ege'yle birlikte yapacağınız yolculuklarda bulacaksınız.

Tüm hammaddeler laboratuvarında testten geçirilmiş ve sağlığa zararlı herhangi bir maddeye rastlanmamıştır.

DBE Davranış Bilimleri Enstitüsü®
psikolojik hizmetler, eğitim, araştırma, kurumsal danışmanlık

Bu kitap DBE-Davranış Bilimleri Enstitüsü'nün Çocuk ve Genç Psikolojik Danışmanlık Merkezi uzmanlarından Klinik Psikolog Cemre Soysal tarafından çocuk ve ruh sağlığı gelişimi açısından uygun bulunmuştur.

KDV İÇİNDEDİR
10.00 TL

ISBN 978-975

9 789750

Yayın Koordinatörü: İpek Şoran
Editör: Ebru Akkaş Kuseyri
Kapak ve İç Tasarım: Gözde Bitir
Tasarım Uygulama: Güldal Yurtoğlu

Kapak Baskı: Azra Matbaası;
Sertifika No: 27857
Adres: Litros Yolu 2. Matbaacılar
Sitesi D Blok Kat: 3 No: 3/2
Topkapı, Zeytinburnu, İstanbul
İç Baskı ve Cilt: Türkmenler
Matbaacılık; Sertifika No: 12584
Adres: Merkez Efendi Mah.
Gümüşsuyu Cad. No: 18
Topkapı, İstanbul

1. Basım: 2013
4. Basım: 1000 adet, Ocak 2014
ISBN 978-975-07-1384-2

© Can Sanat Yayınları Ltd. Şti., 2013
Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa
alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın
hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Can Sanat Yayınları Yapım, Dağıtım,
Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.
Yayıncı Sertifika No: 10758
Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 89 Faks: 252 72 33
www.cancocuk.com cancocuk@cancocuk.com

GEZGIN

Bu kitabın sahibi:

.....

.....

Bilgin Adalı (1944-2012)

İlk büyük yolculuğumu Ay'a yaptım. Jules Verne'in "Ay'a Yolculuk" kitabıyla. "İki Çocuğun Devriâlemi" kitabını okuyarak tüm dünyayı dolaşıp serüven den serüvene koştuğumda, beşinci sınıftaydım. Kitapların evreninde unutulmaz geziler yaparken bir de baktım büyümüşüm. Bu kez gerçek yolculuklara çıktım. Yurdumuzun hemen her yanını, dünyamızın da yarısını dolaştım. Bir gün canım sıkıldı hep günümüzde yaşamaktan. "Zaman Bisikleti" ile zaman içinde yolculuğa çıktım. Sonra da gördüklerimi oturup yazdım. Bir sürü kitabım oldu.

Yazarın yayınevimizden çıkan diğer kitapları:

ALEV KIZ ANINNA (Aninna'nın Serüvenleri 1), **BÜYÜK GÖÇ** (Aninna'nın Serüvenleri 2), **ATLANTİS'İN ÇOCUKLARI 1**, **DÜNYAMIZIN İLK ŞAFAĞI** (Çatalhöyük Öyküleri 1), **ATEŞİN ÇOCUKLARI** (Çatalhöyük Öyküleri 2), **BOLLUK VE SAVAŞ** (Çatalhöyük Öyküleri 3), **GEÇMİŞTEN GELEN KONUKLAR** (Zaman Bisikleti 2), **ZAMANDA KAZA** (Zaman Bisikleti 3), **BİZİM SOKAKTA ŞENLİK VAR**, **GENLERİN ŞİFRESİ**, **GEZGİN**, **GÜNEŞİ ARAYAN ÇOCUK**, **HAYVANLARIN ABC'Sİ**, **KARİYE HAZİNESİ**, **KRALIN ADALETİ**, **MEZAR SOYGUNCULARI**, **SÜMBÜLLÜ KÖŞK**, **UZAYLILAR GELİYOR**, **ZAMANA AÇILAN KAPI**

GEZGİN

İçindekiler

Giriş, 7

Sunu, 9

Yazar Olmak İsteyen Çocuklara Birkaç Öğüt, 11

Yıldırım, 13

Yeşil Mantar Tozları, 22

Gizilgüç, 27

Kudüs, 36

Hokus, Pokus, 44

Uzay Yolculuğu, 49

Portakal Bahçeleri, 56

Madagaskar Adası, 62

Deneyler, 75

Mısır, 81

Öylesine Bir Gezi, 85

Alanya'da Bir Gün, 93

Son Gezi, 98

Giriş

Hepimizin içinde bir gezgin vardır. Düş dünyamızda, ormanlara gider, uzay yolculuklarına çıkar, gerçek yaşamda gerçekleştirilmesi olanaksız bir sürü şey yaparız.

Ege'nin serüvenleri bu türden şeyler işte. Ama o bunları gerçekten yaşıyor. Everest'in doruğundan Amazon ormanlarına kadar her yeri dolaşabiliyor.

Bu kitapta ben gezdiğim ve gezmeyi düşlediğim yerlerle ilgili öyküler anlattım. Umarım, öteki kitaplarım gibi bunu da seversiniz.

Ege'ye soru sormak ya da onunla söyleşmek isterseniz bilginamca@gmail.com adresine yazabilirsiniz. Ege, kimi zaman gecikse de mutlaka yanıtlayacaktır sizi.

Keyifli okumalar diliyorum.

Bilgin Adalı

1871

Received of the Treasurer of the
County of ... the sum of ...

for ...

...

...

...

Sunu

Kitaplarımın çoğuna, çizgileriyle can veren, gönül dostum çok değerli ressam ve çocuk kitapları çizeri Mustafa Delioğlu'na ...

1875

1875
1875
1875

Yazar Olmak İsteyen Çocuklara Birkaç Öğüt

Okullarda yaptığım söyleşilerde, genç okurlarım hep soruyorlar nasıl yazar olduğumu. Çok ama gerçekten çok okuyarak yazar oldum. Okuduğum kitapların çoğunu ayrıntılarıyla anımsamıyorum bile artık. Hayal meyal bir şey kalmış oluyorkafamda.

Kimi zaman, kimilerini yeniden okuma gereğini duyuyorum. Robinson'u yeniden okudum örneğın geçtiğimiz aylarda. Don Kişot'u da. Ama geçmişte okuduğum her kitabın bir izi var belleğimde, bilinçaltımda.

İyi bir yazar olmak istiyorsanız çok okumalı, çok yazmalısınız. Yazdıklarınızın çoğunu çöpe atıp yeniden başlamalısınız. Öteki yazarlardan farklı, daha önde olmayı kendinize bir amaç olarak seçmelisiniz.

Sonra uçun uçabildiğiniz kadar, hayal gücünüzün elverdiği kadar. Kimse tutamayacaktır sizi.

Çileli bir iştir yazar olmak. Bu yolu seçtiyseniz çilesine de katlanmalısınız. Çile ne mi demek? Büyükannelerinize sorun anlatsınlar size.

Hepinizi sevgiyle kucaklıyorum.

Yolunuz açık olsun...

Bilginamca

Yıldırım

Evlerine çok yakın olan Yıldız Parkı'na gitmişti o cumartesi günü Ege. Yıldız Parkı'nda, kocaman ağaçların arasındaki patika yollarda gezinirken Afrika'nın tropik ormanlarında dolaştığını düşünüyor, önünden kaçarak yıldırım hızıyla ağaçların tepesine tırmanan sincapları, geveze maymunlar olarak görüyordu. Afrika ormanlarının balta girmediği yabanıl ortamında, dev piton yılanları, timsahlar, zehirli örümceklerle boğuşuyor, her an tehlikeli bir serüven yaşıyordu.

Korkusuz bir gezgindi Ege. Bu balta girmedik ormanlarda karşısına çıkabilecek hiçbir tehlikeden korkmuyordu. Tarzan kadar, belki ondan bile daha güçlü, korkusuz bir gezgindi o.

Televizyonda izlediği birtakım belgesellerden sonra dünyayı gezip görme tutkusunu sarmıştı Ege'yi. Ama bunun için çok para gerekiyordu. Üstelik Ege 10 yaşındaydı henüz. Yani böyle yolculuklara çıkamayacak kadar küçüktü. O da düşsel yolculuklara çıkıyor, yağmur ormanlarında, Tibet'in dağlarında, Orta Asya'nın bozkırlarında düşsel serüvenler yaşıyordu.

Ege, dünyayı gezmenin ille de otobüse, vapura, uçağa binip bir yerden bir yere gitmek olmadığını çok kısa sürede öğrenmişti. Belgesel filmler, gezi dergilerinde çıkan yazılar, gezi kitapları ve özellikle de bilgisayar vardı. Bunlardan, yeryüzünün dört bucağı üstüne bilgi edinebiliyordu. Gerçekten oralara gitmiş gibi hayal kurup heyecanlı serüvenlere atılıyordu düşsel bir evrende.

Hayalinde yaşadığı bu serüvenleri arkadaşlarına da anlatırdı kimi zaman. Gerçekmiş gibi heyecanlanarak dinlerdi anlattıklarını tüm arkadaşları. Onlar da Ege'yle birlikte düşsel yolculuklara çıkarlardı.

O gün, yine Afrika ormanlarında düşsel bir serüven yaşamaya başlamıştı. Yerlilere büyük zararlar veren Gargantu adlı dev gorili yakalayıp bir hayvanat bahçesine götürecekti, yerlileri bu dertten kurtaracaktı.

Yıldız Parkı'nda ağaçların arasında yürüyor, Gargantu'yu nasıl tuzağa düşürüp yakalayabileceğini düşünüyordu Ege. En iyisi, kalın sarmaşıklardan sağlam bir kement yapıp bir ağacın gövdesine bağlamaktı. Kemendin ortasına, koca gorilin sevdiği yiyeceklerden yerleştirirdi. Gargantu, o yiyecekleri yemek için kemendin içine girdiğinde Ege de sarmaşığa asılır, ayaklarından yakalardı koca gorili.

Ege, keyifle bunları düşünür, kuracağı tuzak için uygun bir yer ararken birden gökyüzü karardı, bardaktan boşalırcasına şakır şakır yağmur yağmaya başladı. Şimşekler çatlıyor, yıldırımlar patlıyordu.

Bu ansızın başlayan sağanaktan bir parça olsun korunabilmek için az ötesindeki koca meşe ağacının altına sığındı Ege.

Yağmur öyle şiddetliydi ki koca meşenin altına sığınana kadar sıırıslıklam olmuştu Ege.

"Afrika ormanları böyledir işte," diye düşündü. "Birden başlar yağmur, hazırlıksız yakalayıp ıslatır insanı. Neyse ki böyle büyük ağaçlar, insanı bir parça bile olsa koruyor yağmurdan."

Tam bunları düşündüğü sırada, kulakları sağır edecek kadar şiddetli bir gümbürtü koptu.

Takara traka! Krakkaaaa!

Gözlerini körelten bir ışık gördü Ege. Altına sığındığı meşe ağacına bir yıldırım düşmüştü. Yıldırımın etkisiyle on metre kadar öteye savruldu. Başını

yere öylesine şiddetle çarpmıştı ki bayıldı. Yarım saat kadar sonra kendine gelip gözlerini açtığında, yağmur durmuştu. Gökyüzü pırıl pırıldı...

İlk gördüğü şey koca meşe ağacıydı. Ortadan ikiye bölünmüştü ağaç. Yarısı, tek kollu bir adam gibi ayakta, yarısı ise yerdeydi. Ağacın gövdesine daha çok yaklaşmış olsaydı yıldırım onu da çarpıp kömüre çevirebilirdi. Doğrusu, ucuz kurtulmuştu. Aklına, mahallelerindeki çocukların sevgilisi Bilgin Amca'nın öğüdü geldi:

"Ağaçlık yerlerde, ormanda dolaşırken şimşekli, yıldırımlı bir yağmur başlarsa ağaçların altına sığınmayın, büyük ağaçlar yıldırımını çeker. Açıklık bir yere gidin. İslanmanın kimseye zararı dokunmaz. Şeker

İşte Ege'nin altına sığındığı koca meşe ağacı böyle bir şey.

değilsiniz ki eriyesiniz," demişti Bilgin Amca. Oysa o, tam tersini yapmıştı.

"Afrika ormanları böyledir işte," diye düşündü yeniden, "insanın aklını karıştırır."

Giysileri, bir dereye girip çıkmış gibi sıırıslıklamdı.

"En iyisi, kampa gidip üstümü değiştirmek," dedi kendi kendine. Kamp dediği, evleriydi elbette. Hayal ile gerçek birbirine karışıyordu kimi zaman Ege'nin dünyasında. O da bunun gerçekten tadını çıkarıyordu. Üstünü değiştirdikten sonra gider, yaşadığı bu müthiş serüveni Bilgin Amca'ya ve onun çalışma odasından hiç eksik olmayan çocuklara anlatırdı.

Üstünü değiştirip Bilgin Amcalara gittiğinde, onu mahallenin çocuklarına Japonya öyküleri anlatırken buldu. Tokyo'nun merkezi sayılan Şibuya'daki dev alışveriş merkezlerini anlatıyordu Bilgin Amca.

"Ama kentin kenar mahallelerine gittiğinizde, bahçeli, çoğu tek ya da iki katlı, geleneksel Japon mimarisine göre inşa edilmiş ahşap evlerle karşılaşsınız. Hepsinin önünde ya da bahçesinde bambu fidanları ve mevsim çiçekleri vardır. Apartmanların az ötesinde, filmlerde gördüklerimize benzer evlerle karşılaşmak çok şaşırttı beni," diyordu Bilgin Amca.

Ege, gözlerini kapadı ve Şibuya'da olduğunu düşledi bir an. Oralara gidebilmeyi, Bilgin Amca'nın anlattıklarını kendi gözleriyle görebilmeyi çok isterdi doğrusu...

Ege birden kendisini Şibuya'da buluverdi. Ürpereyerek baktı koca koca yapılara. Trafiğin gürültüsü, kaldırımlardaki kalabalık pek şaşırtmıştı onu. Otobüsler, otomobiller, bisikletliler gidip geliyor, insanlar yarı bellerine kadar eğilerek birbirlerine selam veriyorlardı. Kulağına çarpan sözcüklerden hiçbir şey anlamıyordu. Gördüklerinin bir düş değil, gerçek olduğunu anlaması çok sürmedi.

Gerçekten de Tokyo'da Şibuya'daydı Ege. Müthiş bir korku sarıverdi yüreğini. Dilini bilmediği, kimseyi tanımadığı bu koca kentte tek başına ne yapabilirdi ki?

Hayallerinde gerçekleştirdiği serüvenli yolculuklarla hiç ilgisi yoktu burada bulunmasının. Buraya nasıl gelmişti? Geriye, İstanbul'a nasıl dönecekti?

Kafasını kaşdı bir an, gözlerini yumdu yeniden, açtı... Değişen bir şey olmadı. Japonca yazılar karşısında duruyordu. İki yanından çekik gözlü insanlar geçiyordu. Kaldırımlarda inanılmaz bir kalabalık vardı. Kulağına gelen sözcüklerin hiçbir anlamı yoktu. Sanki bir tuzağa düşmüş gibiydi... Bir şeyler yapması gerekiyordu.

Aklına gelen ilk şeyi yaptı o da. Gözlerini yumup kendini bambulu geleneksel bir Japon evinin önünde hayal etti.

İşte oradaydı...

Doğrusu pek şaşırmıştı bu işe.

Kapının önünde, kendi yaşlarında bir kız vardı. Yere çizdiği kareler üzerinde tek başına seksek oynuyordu. Hemen kızın yanına gitti Ege. Konuşup anlaşmaları olanaksızdı. Yaşadığı heyecan öylesine büyüktü ki çok susamıştı Ege. Bir bardak tutar gibi yapıp elini ağzına götürdü, su içer gibi yaptı.

"Hai, çotto matte kudasai,"¹ dedi kız. Oyunu bırakıp koşarak arkasındaki eve girdi. Az sonra kocaman bir bardağın içinde buz gibi suyla geri dönmüştü.

Kana kana içti suyu Ege. Başını selam verir gibi eğdi, "Teşekkür ederim," dedi.

Bardağı alırken, "Do itaşi maşe"² diye yanıtladı kız onu.

"Teşekkür ederim," dedi Ege yeniden. "Hoşça kal."

"Sayonara,"³ diye seslendi kız ardından.

Nereye gideceğini, ne yapacağını bilmeden sokakta bir süre yürüdü Ege. Şibuya'dan daha sakin bir yerdi burası. O yoğun trafik, kalabalık, koca koca yapılar yoktu burada. Gerçekten de Bilgin Amca'nın anlattığı gibi, geleneksel evler çok güzeldi. Bambu fidanları bu eski yapılara kendilerine özgü bir güzellik katıyorlardı. Karşıdan gelen kimono giymiş yaşlı bir kadınla selamlaştı. Uzanıp bir bambu fidanından küçük bir dal kopardı. Sivri uçlu, merdiven gibi yük-

¹ Japonca, "evet, lütfen biraz bekleyin," demek.

² Japonca, "bir şey değil," demek.

³ Japonca, "hoşça kal" demek.

Japon kadınların geleneksel kıyafeti kimono.

selen yapraklarıyla, bir heykel gibiydi kopardığı dal. Elindeki küçük dal gerçektir. Bir düşünemediğinin kanıtı olmalıydı bu da.

Bu yaşadıklarına inanamıyordu. Buraya nasıl gelmişti? Bu yabancı insanların arasında ne yapacaktı? Evine nasıl dönecekti? Birilerinden yardım istemeliydi ama nasıl? Japonca bilmeden derdini anlatamazdı ki kimselere. Hem Japonca bilse bile kim inanırdı ki anlatacaklarına?

Geriye dönüp kendisine su veren kızla İngilizce konuşmayı düşündü. Okulda öğrendikleri İngilizceyle

adını, Türk olduğunu, İstanbul'dan geldiğini çat pat da olsa anlatabilirdi o Japon kıza. Peki, o İngilizce biliyor muydu acaba?

Gözlerini kapayıp yeniden İstanbul'da olmayı çok isterdi. Yüreği pıt pıt atarak kızın bulunduğu yöne doğru yürürken buraya Şibuya'yı hayal ederken gelmiş olduğunu anımsadı. Sonra geleneksel bir Japon evini hayal etmiş, kendisini bu sokakta bulmuştu. Belki yine Bilgin Amca'nın evinde olduğunu hayal etse kendisini orada bulacaktı.

Gözlerini yumup Bilgin Amca'nın evinde olduğunu hayal etti bu kez. Pıt oradaydı. Bilgin Amca, hâlâ Japonya'yı anlatıyordu. Kimse onun gidiş gelişini fark etmemişti bile... Demek ki gidiş gelişi çok kısa sürmüştü.

Bu konuyu mutlaka Bilgin Amca ile konuşması gerekiyordu. Ama önce öteki çocukların gitmesini beklemeliydi.

Az sonra Bilgin Amca çocuklara anlattığı Japonya öyküsünü bitirdi. Çocuklar vedalaşıp ayrıldılar oradan.

Yeşil Mantar Tozları

Sonunda Ege, Bilgin Amca'yla baş başa konuşabilecekti.

Onun öteki çocuklarla gitmediğini görünce kaşlarını kaldırıp sordu Bilgin Amca:

"Hayrola Ege, bir sorun mu var?"

Söze nasıl başlayacağını bilemedi Ege.

"Şey... Demin siz Japonya'dan söz ederken ben oraya gittim ve geldim? Önce Şibuya'daydım. Sonra eski evlerin arasında gezindim. Bir kızdan su istedim, o da verdi. Sonra yeniden buraya geldim."

Bir kahkaha attı Bilgin Amca.

"Bu hayal gücüyle sen aya bile gidersin," dedi.

"Gerçekten oradaydım Bilgin Amca, hayal kur-muyordum," dedi Ege. Sonra hâlâ parmaklarının arasında duran bambu dalı geldi aklına. "Bak, bunu oradan kopardım."

Bilgin Amca, bambu dalını alıp baktı. Gerçekten

de bambuydu bu. Ege'nin bu yakınlarında böyle bir bitki bulması olanaksızdı.

"Nereden buldun bunu anlat bakalım," dedi kuşkuyla bakarak Ege'ye.

"Doğru söylüyorum. Gerçekten Japonya'daydım. Kimono giymiş ufak tefek bir teyzeyle selamlaştıktan sonra kopardım bunu. Daha önce de çok susamıştım, işaretlerle bir kızıdan su istedim. 'Ha çotmati kudaşi' gibi bir şeyler söyleyip içeriye koştu, su getirdi bana."

"Ne dedi, ne dedi?"

"Ha çotmati kudaşi gibi bir şey söyledi."

"Hai, çotto matte kudasai, demiş olmasın?"

"Evet, tam öyle söyledi. Sonra koşup bir bardak soğuk su getirdi."

"Sen bu sıralar Japonca dersi falan almıyorsun değil mi?"

"Hayır Bilgin Amca... Derslerden zaman mı kalıyor öyle şeyler için?"

"Şu işi başından anlat bakalım..."

"Ben de onu yapmaya çalışıyorum ya... Yağmur ormanlarında, amaaan, yani Yıldız Parkı'nda geziniyordum. Sonra birden şiddetli bir yağmur başladı."

"Sen o yağmurda dışarıda mıydın?"

"Evet! Kendimi koca meşenin altına güç atmıştım ki meşeye yıldırım düştü. Ağacın bir yarısı bölünüp yere yattı. Ben de yıldırımın şiddetiyle havaya savruldu. Yere düşüp başımı çarpmışım. Sanırım bayıldım. Kendime geldikten sonra bu olayı anlatmak için koşarak size geldim. Tam o sırada Japonya'dan söz ediyordunuz. Ben de orada olmayı düşledim ve kendimi orada buluverdim. Çok korkmuştum... Neyse ki yine döndüm buraya."

Ege'yi dinlerken, düşünceli bir biçimde elindeki bambu dalına bakıyordu Bilgin Amca. Gerçekten de Japonya'da bahçe bitkisi olarak yetişen bir bambu türünden koparılmıştı bu küçük dal. Ege'nin anlattıkları araştırmaya değerdi doğrusu.

"Hadi şu senin koca meşeyi görmeye gidelim," dedi sonunda.

Koca meşe, tıpkı Ege'nin anlattığı gibiydi. Ortadan ikiye bölünmüştü. Bir yarısı ayakta, bir yarısı yerde yatıyordu. Yıldırımın bıraktığı kapkara yanık izleri görülebiliyordu gövdenin iki yarısında da. Yağmur o kadar şiddetli olmasaydı kim bilir kaç yüzyıllık bir anıt olan koca ağaç tümüyle kül olabilirdi.

Görünürde dikkati çekebilecek hiçbir şey yoktu. Sonuçta, bir yıldırım anıtsal bir ağacı ikiye bölmüştü. Ama az sonra Bilgin Amca ilginç bir şey gördü. Ağacın ayakta kalan gövdesinde yer yer büyük, sarı mantarlar vardı.

Ağacın yerde yatan bölümündeki mantarların ise hepsi yemyeşil bir renk almış ve dışa doğru patlamıştı. Yirmi metrelik bir alana yayılmıştı bu yeşil mantar tozları. Ege'nin düşüp bayıldığı yerde de yoğun bir biçimde vardı bunlardan.

“Yıldırımın şiddetli elektrik gücü, bu mantarlarda bir değişime neden olmuş sanırım. Yeşile dönüşüp patlayan bu mantar tozları da senin bir düş görmene yol açmış olabilir.”

“Peki, o bambu dalını nasıl açıklayacağız? O da mı düş?”

“Doğru ya,” dedi Bilgin Amca, düşünceli bir tavırla. Sonra yerdeki yeşile dönüşmüş mantar tozlarını bol yapraklı bir dal parçasıyla süpürerek bir araya getirdi ve çevreye karşı özensiz insanların ortalığa saçmış olduğu plastik torbalardan birini alarak onun içine doldurdu.

“Bunları incelemeden hiçbir sonuca varamayız. Hadi gidelim artık. Burada bir işimiz kalmadı.”

Az sonra Bilgin Amca'nın evindeydiler.

“Bu mantar tozlarının ne olduğunu anlayabilmek için bir laboratuvara gönderip inceletmemiz gerek,” dedi Bilgin Amca.

Getirmiş olduğu mantar tozlarından birazını küçük bir naylon torbaya koydu. Geri kalanları da bir kaba boşaltarak buzdolabına yerleştirdi. Sonra da küçük torbayı alıp bir kimyasal araştırma merkezinin başkanı olan arkadaşı Prof. Doğan Güven'i görmeye gitti.

Gizilgüç

Kimyasal incelemelerin sonuçlarını almaya Bilgin Amca ve Ege birlikte gittiler. Ama bu arada Ege merakını yenememiş, kendisindeki bu gizil gücü bir kez daha denemişti. Odasında otururken Amazon yağmur ormanlarına gitmeyi düşlemiş ve kendini gerçekten orada buluvermişti.

Gördüklerine, bildiklerine hiç benzemeyen ağaçlarla kaplıydı yağmur ormanları. Dalların arasında çılgınlık atarak renk renk kuşlar uçuşuyor, çeşitli türlerde maymunlar bir o yana, bir bu yana sığıyordu. Birbirinden güzel renkli yüzlerce kelebek uçuşuyordu ortalıkta.

Ege, hayran hayran çevresine bakınırken bir su şırıltısı duydu. Yakınlarda bir akarsu olmalıydı. Sesin geldiği yöne doğru yürüdü hemen.

Usul usul akan kocaman bir ırmaktı bu.

Önündeki çalılığı aşınca ırmağın kıyısında balık

avlayan, kendi yaşlarında bir yerli çocuk gördü. Üstünde geleneksel giysiler vardı.

Ege'nin bastığı bir dalın çıtırtısına döndü çocuk. Ege, "Şimdi bununla nasıl iletişim kuracağım?" diye düşünürken çocuğun gözleri dehşetle açıldı ve yanında duran bir boruyu kaptığı gibi ağzına götürüp hızla üfledi.

Ege, Amazon yerlilerinin avlanırken ve savaşırken, uzun bir boruyla ucu zehirli oklar üflediğini görmüştü belgeselerde. Karşıdakini, anında öldürüyordu bu oklar. Yerli çocuğun boruyu kendine doğru yönelttiğini görünce korku içinde yere attı kendini. Tam o sırada, ardında acı dolu bir kükreme duydu. Dönüp baktığında, göğsüne saplanan küçük bir okla, yerde yatan kocaman bir jaguar gördü.

Yerli çocuk ona değil, ardından sessizce sokulup kendisine saldırmaya hazırlanan jaguara nişan almıştı. Yaşamını kurtarmıştı Ege'nin.

Suluk soluğa kalan Ege'nin heyecanı birkaç dakika içinde yatıştı. Yerli çocuk, gülümseyerek yaklaştı yanına. Eliyle yeri göstererek bir yarım çember çizip "Achuar," dedi önce. Sonra elini göğsüne götürüp "Anoke," dedi.

Anlamıştı Ege. "Achuar" adı verilen bir yerdeydi ve yaşamını kurtaran çocuğun adı da "Anoke"ydi.

O da elini göğsüne götürüp, "Ege," dedi.

Gülümsedi yerli çocuk, yine elini kendi göğsüne götürüp, "Anoke," dedi sonra Ege'yi işaret edip, "Ege," diye yineledi. Sonra aceleyle oltasını topladı, koşup kalın ve uzun bir sopa kesti. Jaguarı ön ve arka ayaklarından bu sopaya bağladı. Sopanın önünü kendisi tuttu, arkasını Ege'ye işaret etti.

Ege anlamıştı Anoke'nin ne istediğini. Birlikte jaguarı taşıyacaklardı. Burada beklerlerse az sonra çevredeki tüm yırtıcılar kan kokusunu alıp buraya doluşurdu. O güzelim jaguarın ölmesine içi sızlamıştı ama Anoke'nin oku olmasaydı kendi ölmüş olacaktı şimdi. Hemen yapıştı sopanın ucuna.

Jaguar oldukça ağırdı ama "Anoke taşıyabiliyorsa bu yükü, ben de taşıyırım," diye düşündü Ege. Biraz zorlanmasına karşın direndi. On dakika kadar sonra bir açıklığa geldiler. Açıklıkta sazlardan yapılmış on tane kadar kulübe vardı.

Jaguarı yere bıraktıktan sonra Anoke bir çığlık attı. Sesini duyanlar kulübelere fırlayıp köyün

ortasındaki küçük alana geldiler. Jaguarı görünce hepsi gülümsemeye başladı. Aralarında Ege'nin anlamadığı şeyler konuşarak Anoke'nin omzuna vurdular.

İki adam hemen koşarak bir yere doğru gitti. Anoke, çevresinde toplananlara yaşadıkları olayı anlatıyor olmalıydı. Kabilenin üyeleri arada bir gülümseyerek Ege'ye bakıyorlardı.

Bu arada jaguarın ayakları sıkıca bağlanmış, hayvanın ölüsü kafes gibi bir yere yerleştirilmişti. O iki adamın koşarak nereye gittiğini, ölü jaguarın neden kafese yerleştirildiğini anlayamamıştı Ege.

Anoke, jaguarı gösterip işaretlerle anlatmaya çalıştı ona. Dilini dışarı çıkarıp kollarını aşağı sarkıtarak ölmüş gibi yaptı önce. Başını sallayarak, "Mada," dedi. Sonra başını ellerinin üstüne koyup horlayarak uyuyormuş gibi yaptı. "Hena," dedi.

Ege küçük bir çığlık attı. İnanamamıştı. Kafese girip eliyle dokundu jaguara. Bedeni sıcaktı. Göğsüne koydu elini, yüreği pıt pıt atıyordu. İnanılmaz bir sevinç duyan Ege, "Yaşasın!" diye bağırarak ayağa kalkınca başını kafesin üstüne çarptı. Canı çok acımıştı doğrusu.

Az sonra koşarak giden yerliler, arkasında kafesi bulunan bir araçla geldiler. Aracın üstünde WWF ve bir panda resmi vardı. Ege biliyordu bu harfleri ve işareti. Doğal yaşamı korumaya çalışan bir vakfın lo-

gosuydu bu. Baygın jaguarın güvenli ellere gideceğini anlayarak rahatlamıştı.

Kabile halkı büyük bir ilgi gösteriyordu Ege'ye doğrusu ama bu kadarlık Amazon serüveni yetmişti ona. Bir an için gözlerini yumup odasında olmayı düşlediğinde, odasında buluvermişti kendini. İnternet'te araştırınca Achuar yerlilerinin tüm nüfusunun 4.500 kişi kadar olduğunu öğrenmişti. Birbirinden pek uzak olmayan küçük köylerde oturuyorlardı. Avcılıkla geçiniyorlardı ama son yıllarda turistlerin ilgi odağı haline gelmişlerdi ve bu sayede refah düzeyleri bir parça yükselmişti.

Ege, bu serüvenini Bilgin Amca'ya anlatmamıştı daha ama kanıt olsun diye bir ara köy meydanında bulup cebine sokuşturduğu papağan tüylerini getirmişti.

Araştırma laboratuvarına geldiğinde, Bilgin Amca'nın yaşlarında, top sakallı, gözlüklü bir amca

duruyordu kapıda. Kapı açılınca, "Doğancığım... Bilginciğiiiim," diyerek sarıldılar birbirlerine. Sonra Bilgin Amca, Ege'yle Profesör Doğan Güven'i tanıştırdı.

"İşte kahramanımız Ege..."

Onlar kendi aralarında bu konunun bilimsel yanlarını tartışmaya başladıkları sırada Ege söze girdi:

"Şey... Bir şey söylemek istiyorum. Ben bu arada Amazon ormanlarına da gittim."

"Ne zaman?" diye sordu Bilgin Amca.

"İki gün önce."

Sonra cebindeki renkli papağan tüylerini çıkarıp uzattı. "Bunları da size getirdim."

Tüyler gerçektir. Ege'nin hiçbir yerde bulamayacağı türden papağan tüyleriydi bunlar.

İki adam sessizce baktı bir süre.

Bu gibi konularda kafası çok pratik çalışan Bilgin Amca'nın aklına hemen bir deney yapmak geldi.

"Peki, şimdi senden benim odama gitmeni ve çalışma masamın üstündeki yakın gözlüğümü getirmeni istesem bunu da yapabilir misin? Çıkarken almayı unutmuşum."

"Bilmem, denerim."

Oturduğu koltukta gözlerini yuman Ege, Bilgin Amca'nın odasında olduğunu düşledi ve bir an sonra, pıt, oradaydı. Gözlüğü bulması biraz zaman almıştı; masanın değil, yandaki sehpanın üzerindeki kâğıtların altında duruyordu çünkü gözlük.

Ege, gözlerini yumup yine laboratuvarında olduğunu düşledi ve pıt, oradaydı.

"Masanın değil, sehpanın üzerindeki kâğıtların altındaymış, o yüzden biraz geciktim," diyerek elindeki gözlüğü Bilgin Amca'ya uzattı.

"Ama senin gözlerini kapamanla açman bir oldu," diye heyecanla bağırdı Bilgin Amca.

"Bilmem, ben sizin odanızda gözlüğü bulmak için on dakika kadar oyalandım."

"İnanılmaz bir şey. Sen orada on dakika geçiriyorsun ama gözünü kapayıp açınca hiç zaman geçmeden burada oluyorsun."

"Sen toz örneklerini getirdikten sonra, bir adam yollayıp çınarın dibinde ne kadar mantar tozu varsa toplattım. Ne yazık ki çok az kalmış, rüzgâr uçurmuş çoğunu," dedi Doğan Bey.

"Önemli değil, bende yeteri kadar mantar tozu var. Şimdi sen neler bulduğunuzu anlat bakalım."

"Önce pek bir şey bulamadık. Küf gibi bir şey işte. Kimi sıvılarla tepkimeye soktuk, yine bir şey olmadı. Sonra moleküler bir inceleme yapmaya karar verdik. Kimi toz parçacıklarını renklendirdik. Açıklanması olanaksız bir şeye tanık olduk sonra da. İnanılmaz bir hareketlilik vardı toz parçacıklarının yapısında. Renklendirdiğimiz parçacıklar, gözle izlenemeyecek bir hızla yer değiştiriyordu."

"Yani? Ne demek oluyor bu?"

“Yani sizin mantar tozları yer ve zaman sınırı tanımadan hareket ediyor. Ege de bu tozların yoğun etkisinde kaldığı için böyle bir gizilgüç kazanmış olabilir. Düşlediği yere gidiyor, orada ne kadar kalırsa kalsın, bir an sonra geriye dönüyor. Üstelik gittiği yerden kimi şeyleri de buraya taşıyabiliyor.”

“Şimdi sen bana uzay filmlerindeki ışınlanma gibi bir olaydan mı söz ediyorsun?”

“Ondan daha ileri bir şey. Uzay filmlerinde ışınlananlar, gittikleri yerde geçirdikleri süre kadar sonra dönerler geriye. Yani oradaki zamanı, zaman olarak yaşarlar. Işınlandıkları yerde üç saat kalmışlarsa geriye üç saat sonra dönerler. Şimdi yaptığımız deneyde de gördük ki Ege, gittiği yerde ne kadar kalırsa kalsın, gittiği anda geriye dönüyor. Bu mantar tozlarının özel bir gizilgücü olmalı. Şimdi onu çözmeye çalışacağız.”

“Ama bu yüzyılın değil, bin yılın en büyük buluşu olur. Düşünsene bir, ulaşım, eşyaların taşınması... Gözünü kapıyorsun, açtığında dilediğin yerdesin. Uzaydaki en uzak yerlere bile gidilebilir böylelikle.”

“Eğer nasıl gerçekleştiğini çözebilirsek... Benim Ege’ye önerim, Amazon ormanları gibi tehlikeli yerlere gitmeyi düşlememesi. Örneğin Almanya’ya, Belçika’ya, Kudüs’e gidebilir. Oralar hem daha tehlikesizdir hem de Türkçe konuşan çok sayıda insan bulabilir, yabancılık çekmez.”

“Aslında hiçbir yere gitmeyi düşlemese daha iyi olur ama...”

Ege, bu uzun tartışmayı hiç sesini çıkarmadan dinledi. Gözlük hâlâ elinde duruyordu. Gözlüğünü yeniden uzattı Bilgin Amca’ya.

Kudüs

O gece derslerini bitirdikten sonra yatağına giren Ege, bir türlü uyuyamadı. Kendini ne kadar zorlarsa zorlasın, beyninin ve yüreğinin bir yanı, yeni bir yolculuğa çıkmaya zorluyordu onu. Doğan Bey'in önerileri geziniyordu kafasının içinde.

Almanya ve Belçika, ona hiç de çekici gelmiyordu ama Kudüs çok ilginç bir yer olmalıydı. Bir kitapta okumuştı, tek tanrılı üç dinin birden kutsal saydığı bir yerdı Kudüs. Camiler, kiliseler, sinagoglar iç içeydi orada. Kubbesi altınla kaplı bir camisi, İstanbul'un Kapalıçarşısı'na benzer bir çarşısı vardı. Bu çarşıda Türklerin de dükkânları bulunuyordu.

Kudüs'ü görmek için inanılmaz bir istek vardı içinde. Dilediği an gözlerini yumup geri dönebileceğine göre ne tehlikesi olabilirdi ki oraya gitmenin?

Daha çok düşünmeye gerek duymadı Ege. Pijamalarını çıkarıp gündelik giysilerini giydi yeniden. Gözlerini yumdu ve Kudüs'te olduğunu düşledi.

Bir anda kendisini altın kaplı kubbesi ışıltılı parlayan bir caminin karşısında buldu. Evet bu, okuduğu kitapta sözü geçen cami olmalıydı. Hayranlıkla dolandı caminin çevresini. Tam içeriye girmek üzereydi ki avlunun bir ucunda, büyük bir tabela gördü. Hemen oraya koştu. "Kubbetül Sahara" yazıyordu tabelanın tepesinde kocaman kocaman. Demek bu güzel caminin adı buydu. Kırık dökük İngilizcesiyle yazıyı okumaya çalıştıysa da pek bir şey anlayamadı. Yalnız bir yerde "Kutahya ceramics" yazıyordu. Hemen anladı bunu. Demek ki bu güzel yapıyı süsleyen seramikler Kütahya'dan gelmişti. El emeği, göz nuru, mavi rengin egemen olduğu seramikleri daha bir alıcı gözle inceledi. Sonra içeriye girdi.

Serin, sessiz, huzur dolu bir ortam... Caminin çeşitli köşelerinde birkaç kişi namaz kılıyor ya da dua ediyordu. Hayranlıkla baktı caminin sütunlarına, iç süslemelerine, halılarına. Halılardan birinin köşesinde küçük bir etiket çarptı gözüne. Üstünde Türkçe "Selçuklu Halı" yazıyordu. Demek ki caminin halıları bir Türk firması tarafından yapılmıştı.

Kimseyi rahatsız etmemek için sessizce çıktı Ege oradan. Gelişi güzel dolaşmaya başladı.

Kesme taştan yapılma eski evlerin oluşturduğu

İşte Ege'nin hayran kaldığı altın kubbeli, mavi Kütahya çinili Kubbetül Sahra Camii. Siz hayran olmaz mıydınız?

daracık sokaklarda dolaşırken kemerli, üstü kapalı bir yol çıktı karşısına. Birden kendisini, İstanbul ve Urfa, Mardin, Edirne, Kayseri gibi çeşitli illerimizde bulunanlara benzeyen bir kapalı çarşının orta yerinde buluverdi.

İnanılmaz bir kalabalık vardı. Çeşitli kılıklardaki insanlar gelip geçiyor, dükkânlarda sergilenen malları inceliyor, pazarlık yapıyor, fiyatta anlaşılırlarsa satın alıp gidiyorlardı. Büyük bir uğultu vardı çarşıda. İnsanın aklına gelebilecek her türlü şey satılıyordu burada. Takıdan tatlıya, giyimden dikilmemiş kumaşa, oymalı devekuşu yumurtasından fildişi heykelciklere ve nazar boncuğuna kadar...

Küçük bir dükkânın vitrinindeki nazar boncuklarını görünce gözleri kocaman kocaman açıldı Ege'nin. Dükkânın kapısından içeri başını uzattı merakla. İçerisi de bin bir çeşit boncukla doluydu. Genç bir adam olan dükkân sahibi, "Selamın aleyküm," diye gülümseyerek karşıladı onu.

"Merhaba," diye yanıt verdi Ege alışkanlıkla.

O anda bir şamata koşturdu dükkânda:

"Türk müsün?" diye bağırdı genç adam. "Ben de Türk'üm."

Eliyle yan duvarda asılı, Ege'nin daha önce dikkatini çekmemiş olan Türk bayrağı ve Atatürk resmini gösterdi ona.

"Gel, gel, gir içeriye, otur hele şöyle. Nerelisin? Kimlerdensin? Ne zaman geldin buraya?" diye başlayan bir sürü soru sordu Ege'ye.

Ancak birkaç soruyu düzgün yanıtlayabildi Ege, zaten sorulardan çoğunun ne anlama geldiğini anlamamıştı bile. Tam o sırada saçlarına ak düşmüş bir adam girdi içeriye. Ağır şiveli, bir parça bozuk bir Türkçeyle bağırdı:

"Bre adam, sabah vardım tükâna, yoksundur. Neredesin bre Mustafa bu saate kadan? Benim avrat ister boncuk, nazarlık işleyecek gomşunun yeni doğmuş bebesine. Başımın etini yer, sen yoğusun."

"Hah," dedi dükkân sahibi Mustafa, "tam zamanında geldin. Bak Türkiye'den bir konuğum var

burada. Yengenin istediği boncukları, ben komşunun çırağıyla yollarım eve. Sen de otur bu genç dostumuzla söyleş biraz.”

Sonra Ege'ye döndü:

“Bu Bedros Amca. Kayseri kökenli bir Ermeni...”

“Ohooo,” dedi Bedros Amca, “Tam yüz elli yıl önce göçmüşük biz buralara.”

Boncuk şiparişi hazırlanıp yollandıktan sonra sordu Bedros Amca, “De bagalım nerelisen sen?”

“İstanbul'dan geldim.”

“Dünyanın en güzel şehirinden yani. Dedem bir keresinde varmış, ben gücüktüm, anlata anlata bitiremezdi. Ben varamadım. Resimlerine baktım hep. Şimdi de televizyondan...”

“Güzeldir İstanbul,” diyebilirdi Ege.

“Gezdin mi Kudüs'ü?”

“Kubbetül Sahra'yı gördüm bir tek.”

“Ah, o buranın incisidir. Yahudilerin Ağlama Duvarı, çok güzel kiliseler de var ama burada. Hadi gel gezdirem sana.”

Bedros Amca, önce ağlama duvarına götürdü onu. Kubbetül Sahra'nın alt yamacında, en eski İbrani sinagogundan kalma çok büyük bir duvardı bu. Musevilerin en kutsal saydıkları yerd. Pek çok insan dizilmişti duvarın önüne. Kimisi başını öne arkaya sallayarak dua ediyor, kimisi bir dua kitabı okuyor,

*Ağlama Duvarı ve Yeniden Doğuş Kilisesi işte böyle yerler.
Ağlama duvarının arkasında da Kubbetül Sahra görülüyor.*

kimisi de dileklerini yazdıkları kâğıtları, taşlar arasındaki boşluklara sıkıştırıyordu.

Sonra da Yeniden Doğuş Kilisesi'ni görmeye gittiler.

"Bilir misin," dedi Bedros Amca, "bu kilise Ortodoks ve Katolikler arasında üleşilemeyince Yavuz Sultan Selim Han bunu bir Müslüman aileye emanet etmiştir. Kilisenin anahtarı şimdik de bu ailededir. O zamandan bu yana mezhepler arasında kavga ney çıkmamıştır."

Daha çok yer vardı gezilip görülecek ama Ege çok yorulmuştu. Bunu gören Bedros Amca, "Bastırma seven mi?" diye sordu. "Biz aslen Gayseriliyik ya, gendi

bastırmamızı gendimiz yaparık evde. Bizim ev şuracıkta. Hadi gel sana essah bastırma yedirem. Hem de dinlenmiş olursun.”

Pastırma gerçekten de çok lezzetliydi. İnsanın ağzında dağılıveriyordu. Dört beş kocaman dilim yedi Ege. Üstüne bir bardak soğuk su içti. Sonra Bedros Amca'ya teşekkür edip annesi ve babasıyla buluşacaklarını söyleyerek izin istedi.

Oğluyla vedalaşıyormuş gibi kucakladı onu Bedros Amca.

“Vaktin olursa gene gel Mustafa'nın tükâna. Ben her gün uğrarım ona, bir kenara iliştir çayımı içerim.”

Ege, sokağa çıkıp köşeyi döner dönmez, kimlik yoklaması yapan güvenlik görevlileriyle karşılaştı. Kim demişti Kudüs'te insanın başı derde girmez diye? Üzerinde kimlik falan yoktu. Bu sorundan kurtulmanın tek yolu vardı: Hemen gözlerini yumup yatağında olmayı düşledi. Gözünü açtığında odasındaydı. Pijamasını giyip yattı ve deliksiz bir uyku uyudu.

Sabah kalkıp kahvaltı sofrasına oturduğunda havayı kokladı annesi.

“Ege, sen gece kalkıp sarmısak falan mı yedin?” diye sordu.

“Yoo,” dedi Ege ama anlamıştı. Bu yolculuğundan dönerken o çok lezzetli pastırmadaki sarmısağın kokusunu getirmişti birlikte.

Bilgin Amca'yla Doğan Bey'e bunu da anlatma-

lıydı... Kahvaltıdan sonra keyifle okul servisini beklemeye başladı.

O gün, okuldan çıkışta laboratuvara uğradığında, sarmısak kokusu öyküsü ikisini de pek güldürdü. Evet, ağzı hâlâ kokuyordu. Başka kanıtı gerek yoktu.

Hokus Pokus

Laboratuvardaki inceleme ve araştırmalar büyük bir gizlilik içinde ve tüm hızıyla sürüyordu. Henüz hiçbir sonuca ulaşılamamıştı ama. Yeşil mantar tozlarının sırrı çözülememişti. Bilgin Amca, tüm zamanını laboratuvarda geçirmeye başlamıştı. Doğan Bey öteki araştırmalarının tümünü ertelemişti. Tüm laboratuvar yeşil mantar tozlarını inceliyordu ama hiçbir sonuca ulaşılamamıştı şimdiye kadar. Boyanmış mantar tozucukları bir anda gözden yitiyor, bir başka yerde beliriyor, sonra yine ilk buldukları yere dönüveriyorlardı. Tozucukları birbirinden ayırabilmek için değişik renkler kullanmışlardı ama bunun da bir yardımı olmamıştı.

Ege, şimdiye kadar annesine ve babasına sözünü etmemişti yaşadığı bu değişimin. Ama artık onların da bilgilendirilmesi gerekiyordu. Örneğin kan örnekleri alınacaktı Ege'den, bunun için onların onayı gerekiyordu.

Bilgin Amca, "Ege'yle ilgili görüşmemiz gereken bir konu var," diyerek bir gün onları laboratuvara çağırdı. Hemen ardından ekledi, "Sakın telaşlanmayın, ortada bir sorun yok ama sizinle görüşmemiz gerekiyor."

Ege'nin annesiyle babası o gün akşamüzeri laboratuvara geldiler. Doğan Bey özür diledi onlardan:

"Size daha önce haber vermemiz gerekirdi ama öncelikle bu olayların hayal gücü çok zengin olan Ege'nin uydurmaları olup olmadığını anlamak istedik. Gezilerinin gerçek olduğunu anladığımızda da öylesine büyük bir heyecana kapıldık ki sizi bilgilendirmeyi unuttuk. Eğer Ege'nin yaşadığı bu olayı çözümleyebilirsek insanlık tarihinde yepyeni bir çığır açılmış olacak."

Her ikisinin de yakından tanıdığı Bilgin Amca neler olduğunu açıkladı sonra. Yıldırımını, koca meşe ağacını, sarı mantarları, yeşil mantar tozlarını, Ege'nin yaptığı yolculukları anlattı. Şaşkınlık içinde dinledi ikisi de. Sonunda şaşkınlığı bir parça geçen Ege'nin annesi, kahkahalarla gülmeye başladı.

"O sabah duyduğum koku, Kudüs'te yediği pastirmaların kokusuydu demek ki... Ben de bu koku nereden geldi diye tüm mutfağı altüst ettim, bulamadım."

"Şimdi," dedi Doğan Bey, "öncelikle bu konunun çok gizli kalması gerekir. Ege'nin ruh sağlığını korumak açısından gerekli bu. Haber duyulursa gazete ve

televizyonlar haber koparmak için çocuğu öyle bir kısıkaca alırlar ki tuvalette çişini yaparken bile görüntüsünü çekmeye kalkışırlar. Bu onlar için ÇOK BÜYÜK bir haber çünkü.”

“Sizden istediğimiz şu,” dedi Bilgin Amca, “Ege’den kan ve idrar örneği alacağız. Beyin filmlerini çekeceğiz. Ona zarar verecek hiçbir şey yok bunlarda. Bize izin vermenizi, şu belgeleri imzalamanızı diliyoruz sizden.”

“İzin verirseniz eşimle dışarı çıkıp görüşmek istiyorum,” dedi Ege’nin babası.

Tam dışarıya çıktıkları sırada, sırtında okul çantası, yüzünde bir gülücükle Ege geldi buldukları koridora.

“Anne! Baba! Ne arıyorsunuz burada?” diye bağırdı heyecanla.

“Büyük sırrının sonsuza kadar gizli kalacağını mı düşünüyordun?” dedi annesi gülümseyerek.

“Anlatmak istedim ama inanmazsınız diye korktum. Yine benim saçma sapan hayallerim diye düşünenecektiniz. Ciddiye almayacaktınız. Ben de, beni ciddiye alacağını düşündüğüm Bilgin Amca’yla paylaştım yaşadıklarımı.”

“Doğru kişiyle paylaşmışsın oğlum,” dedi babası. “Bu aşamadan sonra en doğru karar, istedikleri onayı vermek olacak sanırım,” dedi eşine de.

İçeriye üçü birlikte girdiler.

“Oğlumuzu kobay gibi kullanmayacağınızı umarım,” dedi Ege’nin babası.

“Kesinlikle hayır,” dedi Doğan Bey. “Kan tahlili ve beyin filmiyle, vücudunda ne gibi bir değişiklik olmuş onu araştıracağız. Bir de, zaten kullanmakta olduğu bu gizilgücün sınırlarını ölçmeye çalışacağız yalnızca.”

“Tamam öyleyse. Biz onay veriyoruz.”

Onay belgeleri imzalandıktan sonra Ege’den kan örnekleri alındı. Beyin filmleri çekildi. Sonra da anne ve babasının önünde, onları inandırmak için küçük bir deney yapıldı. Ege’nin evlerinden bir şey getirmesi istendi.

“Ege,” dedi annesi, “anneannenin benim için ördüğü kırmızı şalı anımsıyor musun?”

“Evet anne.”

“Gidip onu getirebilir misin? Çekmecelerin birinde olacak.”

“Bana da kitaptan son okuduğum *Şu Çılgın Türkler* kitabını getir. Rafta bir yerlerde olacak.”

Ege’nin bu iki şeyi bulup getirmesi en az yarım saat sürerdi. Şal en alttaki çekmecenin dibindeydi. Kitapsa karmakarışık olan kitaplığın herhangi bir yerinde. Ama burada zaman yerinde duracaktı.

Gözlerini yumdu Ege, bir an sonra yeniden açtı. Elinde annesinin istediği kırmızı şalla, babasının istediği kitap duruyordu.

“Hokus pokus gibi bir şey bu,” dedi Ege’nin babası.

"Ama gördüğünüz gibi bir gerçek," diye yanıtladı onu Bilgin Amca.

"Yarım saat kadar aradım," dedi Ege, "kalın olduğu için kitabı kolay buldum ama annemin şalını bulmak biraz zor oldu. Her yer anneannemin annem için ördüğü şeylerle dolu."

Hep birlikte güldüler Ege'nin bu sözlerine.

Eve dönerken kimse bu konuda konuşmadı.

Ege ödevlerini bitirip yatmaya giderken sordu annesi:

"Bu gece yolculuk var mı bir yerlere?"

"Yok anneciğim, bu gece dinleneceğim."

Ertesi gün, büyük bir gün olacaktı. Ege, okul dönüşü laboratuvarında denetimli yolculuklar yapacaktı. Bunların ne olduğunu kendisi de bilmiyordu ama büyük bir heyecanla bekliyordu. Gözlerini yumar yummaz uyudu.

Uzay Yolculuğu

O gün okuldan laboratuvara geldiğinde çok ciddi hazırlıklar yapılmış olduğunu gördü Ege. Özel bir koltuk hazırlanmıştı kendisi için. Koltuğun çevresinde bir sürü aygıt vardı. Hepsi kablolarla koltuğa bağlanmıştı.

“Bunlar da ne?” diye sordu Ege.

“Korkma,” dedi Bilgin Amca. “Seni denetimli yolculuklara çıkaracağız ya, bunlar nabzını, tansiyonunu, beyninde o anda oluşan değişimleri ölçmek için kullanacağımız aygıtlar. Sana hiçbir zararları dokunmaz.”

Az sonra onu koltuğa oturtular. Kabloların uçlarını göğsüne, karnına, kollarına, ayaklarına yapıştırdılar. Başına, her yanından kablolar çıkan kaska benzer bir şey geçirdiler.

Bilgin Amca’ya güvendiği için hiçbir korku duymuyordu Ege.

“Ege, Şimdi senden geçmişte bir yere gitmeni istiyoruz. İnsanların barış içinde yaşadığı çok güzel bir yer seçtik senin için. Çatalhöyük’un neresi olduğunu biliyor musun?” dedi Doğan Bey.

“Evet. Öğretmenimiz anlatmıŐtı. Konya yakınında, insanların oluşturduğu ilk toplu yerleşim merkezi. Sergisine de gitmiŐtim.”

“Doğru. Şimdi senden orayı dŐleyip oraya gitmeni istiyoruz. Ama uzun sürmesin bu yolculuğun. Git, evreye Şöyle bir bak ve geri dn. Gördüklerini dönüŐte anlatırsın bize.”

Gözlerini yumdu Ege. ren yerinin görüntülerini getirdi gözlerinin önüne. Duvar resimlerini dŐsnd.

Yapılan arkeolojik kazılarda çıkarılan buluntuları, yaban sığırı başlarını, Ana Tanrıça heykelciklerini düşledi. Hayır, ulaşamamıştı oraya.

"Zorlama kendini," dedi Doğan Bey. "Daha yakın bir tarihe gitmeyi deneyelim. Geçen yıldan anımsadığın en güzel şey nedir?"

"O kadar çok şey var ki! Sanırım 29 Ekim kutlama törenlerinde, Boğazda atılan havai fişekler."

"Hadi, şimdi de oraya gitmeyi dene."

Ege oraya da gitmeyi başaramadı.

"Tamam," dedi Bilgin Amca, "demek ki Ege geçmişe gidemiyor. Gizilgücü buna elvermiyor. Şimdi bir de geleceği deneyelim."

"Geleceğe yolculuk yapmaya hazır mısın Ege?" diye sordu Doğan Bey.

"Hazırım."

"Öyleyse yum gözlerini, geleceğin nasıl olabileceğini düşünüyorsan onu düşle."

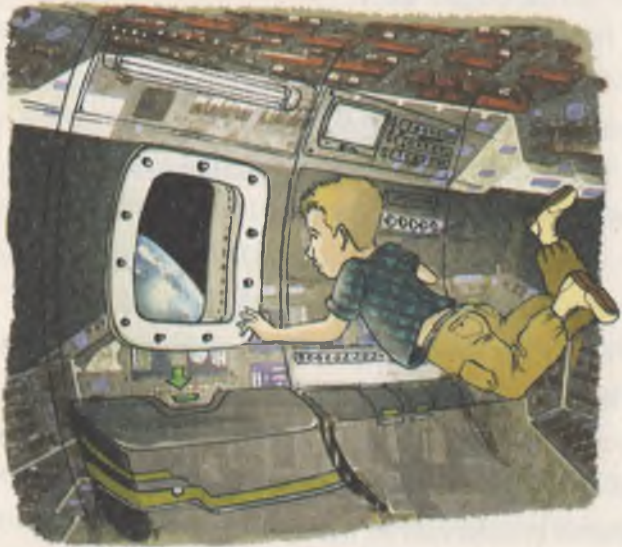
Ege kendini zorlayıp durdu ama geleceğe de ulaşamadı.

"Ege geleceğe de gidemiyor. Gezintileri ancak şimdiki zaman içinde," dedi Bilgin Amca.

"Son bir deneme," dedi Doğan Bey, "şimdi de senden Uluslararası Uzay İstasyonu'na gitmeni isteyeceğiz. Bir de onu dene bakalım. Ama gider gitmez geri dönmelisin. Yoksa oradaki astronotlar seni görürlerse çıldırdıklarını sanırlar."

Ege, bir kez daha gözlerini yumdu. Bu kez başarmıştı. Uzay istasyonunun içindeydi. Bir an için baskındı çevresine. Astronotların hepsi bir işle ilgiliydi. Kimse görmemişti onu. İstasyonun penceresinden çok uzaklarda mavili beyazlı bir misket gibi görünen dünya ilişti gözüne bir an. Ne kadar da güzel görünüyordu dünyamız. Ama biz onun değerini bilmiyorduk. Bu düşünceler kafasından geçerken gözlerini yumup geri döndü.

Laboratuvardaki aygıtların göstergeleri şiddetle titreşmişti bir an için ama yapılan kayıtlardan anlamlı bir sonuç çıkarmak olanaksızdı. Çünkü Ege'nin gidişi ile dönüşü arasında ancak bir saniye geçiyordu. Ama bu kez ciddi bir sonuca ulaşmışlardı:

Geçmişe ya da geleceğe gidemeyen Ege UZAYDA YOLCULUK YAPABİLİYORDU! Gerekli donanımı olsa Ay'a, Mars'a ya da belki de evrenin öteki ucuna gidebilirdi. Ege'deki gizilgücün kaynağını bulabilseler galaksiler arası uzay yolculukları çağını bile başlatabilirlerdi.

Bu bilgi, laboratuvarda bu araştırmayla ilgili olan herkesi müthiş heyecanlandırmıştı.

Uzayda, çok uzak galaksilerden birinde bir güneş düşünün. Çevresinde dünyamıza benzeyen bir gezegen var. Bir öbek astronot uygun koşullarda oraya gönderilebilir, bir an sonra da orada yaptıkları araştırmaların sonuçlarıyla geriye dönebilirlerdi. İnsanoğlunun binlerce yıllık uzayı keşfetme ve fethetme hayali gerçekleştirilebilirdi böylece.

Ege'nin gidiş gelişleri bir an sürdüğü için bedene bağlanan aygıtların hiçbirinin kayıtlarından anlamlı sonuçlar çıkmıyordu. Kan testleri, beyin filmleri de hiçbir sonuç vermemişti. Tam bir açmazın içindeydiler. Ama yılmadan araştırmalarını sürdürüyorlardı.

"Uzay istasyonundayken değişik bir şey duyumsadın mı?" diye sordu Bilgin Amca.

"Bilmem. Orada kuş gibi uçarken bir an kusmak geldi içimden. Ama hemen geçti."

"Yerçekiminin yokluğuna alışkın değilsin ya. Ondan olmalı. O Astronotlar, aylarca çeşitli deneylerden geçiyor, yerçekimsiz ortamda yaşamayı öğreniyorlar."

“Ama dünyamız o kadar güzel görünüyordu ki uzaydan, orada bir süre daha kalmayı isterdim doğrusu... Nasıl da kıyıp kirletiyoruz bu güzel dünyayı.”

“Eeee, şımarma. Bak, dünyamızı uzaydan gören ilk çocuk sen oldun. Tarihe geçtin artık,” dedi Bilgin Amca gülümseyerek.

Akla gelebilecek her türlü araştırma, inceleme yapılmış ama Ege'nin gizilgücü konusunda en küçük bir ipucu bile bulunamamıştı.

Son bir çare kalmıştı. Yeşil mantar tozları, yavrularını emzirmekte olan bir kobayın önce yemeğine konacak, o işe yaramazsa damarına enjekte edilecekti. Yavru emziren bir kobay, yavrularına geri dönmek isteyeceği için seçilmişti. Bu uygulamayı kimse sevmiyordu ama başka seçenek kalmamıştı.

“Kobayla birlikte ben de gitsem... Yani onunla gidebilirim,” diye önerdi Ege. “Nasıl olsa istediğim anda dönerim ben.”

Bu öneri epeyce tartışıldıktan sonra, Ege'ye bir zarar gelmeyeceği düşünülerek kabul edildi. Ama her iki denemede de kobay bir yere gitmedi. Gittiyse bile, ne olduğu, nereye gittiği anlaşılamadı. Ege ise elinde tuttuğu kobayla olduğu yerde duruyordu.

“Peki,” dedi Bilgin Amca, “cansız cisimleri götürüp getirebiliyorsun ama bakalım canlıları götürüp getirebilecek misin?”

Kobayı elinden bırakmadan köşedeki bakkalın

önünde olmayı düşledi Ege. Pıt, oradaydı. Kobay hâlâ elindeydi. Bakkala girip üç kutu ayran aldı. Dışarı çıkıp laboratuvarda olmayı düşledi. Pıt, bir elinde kobay, bir elinde ayranların bulunduğu torba, laboratuvardaydı. Kobayı yavrularının yanına bırakıp ayranları ötekilere uzatırken:

“Ayran iyi bir içecektir. Belki kafamızın daha iyi çalışmasına yardımcı olur,” dedi gülümseyerek.

“Peki, acaba bizlerden birini götürebilir misin?” diye sordu Doğan Bey.

Ege, Bilgin Amca’ya sıkıca sarılıp gözlerini yumarak yine bakkalın önünde olmayı düşledi. Geri döndüğünde, elinde küçük bir çikolata tutuyordu. Bilgin Amca yerinden kıpırdamamıştı bile. Çikolatayı üçe bölüp paylaştırdı Ege.

Payına düşen çikolatayı çiğnerken:

“Eh, yeni bir bilgi daha edindik. Ege kendinden küçük canlıları götürebiliyor ama kendinden büyükleri götüremiyor.”

Bir çözüme ulaşabilmek için başka yöntemler bulmaları gerekiyordu.

Yeni bir yonteme ilişkin öneri Ege’den geldi.

Portakal Bahçeleri

Her gece eve döndüğünde, laboratuvarında işlerin nasıl gittiğini soruyordu annesi. O gece de sordu. Annesiyle babası bu araştırmanın nasıl sonuçlanacağını pek merak ediyordu.

“Bir gelişme yok,” diyerek o gün yaptıkları deneyleri anlattı Ege. Yemeğini yedikten sonra odasına gitti. Coğrafya dersinden ödevi vardı. Akdeniz Bölgesi’ni anlatan bir dosya hazırlayacaktı.

İnternette gezinerek gerekli bilgileri ve resimleri topladı ve ödevini hazırlamaya koyuldu. Sıra resimleri yerleştirmeye gelince Akdeniz Bölgesi’nin zenginliklerine, güzelliklerine dalıp gitti. Özellikle Antalya’yla ilgili resimler çok güzeldi. Hiç gitmemişi Antalya’ya. Bir an gözlerini yumdu, pıt Antalya’da Kaleiçi’ndeydi. O güzelim ahşap, eski Anadolu evlerinin arasında gezindi bir süre.

Apartmanlar gibi insanın üstüne üstüne gelme-

yen, içe ferahlık veren evlerdi bunlar. "Kim bilir ne güzeldir böyle bir evde yaşamak," diye düşündü bir an Ege. Karşı karşıya, birbirlerini selamlar gibi duran evlerin oluşturduğu dar sokaklarda ilerlerken duvarının üstü begonyalarla süslü aralık bir avlu kapısı ilişti gözüne. Kapının aralığından başını uzatıp içeriye baktı. Yaşlı bir teyze oturuyordu avluda. Elinde bir tığ, dantel örüyordu.

Ege'nin kapıdan uzanan başını görünce:

"Merak mı ettin buranın nasıl olduğunu? Gir, gir, çekinme," diye seslendi Ege'ye.

Biraz çekinerek de olsa kapıdan içeri girdi Ege.

Siyah beyaz çakıl taşlarıyla kaplı zemine çeşitli desenler çizilmişti. Onun ilgilendiğini görünce açıkladı yaşlı teyze.

"Çakıl döşeme deriz biz bunlara. Çevrede gördüğün eski evlerin hepsinde vardı bu döşeme eskiden. Şimdi kimi bozuldu, kimi söküldü..."

"Güzel bir süsmüş," dedi Ege gözlerini yerden kaldırmadan.

"Süs olur mu? Çok yararlıdır. Yazın buralar çok sıcak olur ya, tutarsın hortumu, ıslatırsın. Üç beş dakika sonra kurur gider döktüğün su. Ama hoş bir serinlik bırakır ardında."

Avlunun gerisinde, meyve ağaçlarının bulunduğu minik bir bahçe vardı. Portakallar çiçek açmış mis gibi kokuyordu.

“Eskiden bu evlerin hepsinin böyle küçük birer bahçesi vardı. Şimdi turizmciler gelip evlerin çoğunu satın aldı, otel motel yaptı. Bahçelerdeki ağaçları da söküp yüzme havuzu kondurdular yerine üç adım ötedeki güzelim deniz yetmiyormuş gibi.”

Ege, teyzeye teşekkür edip çıktı avludan.

Daracık sokaklardaki güzel evlerin arasında gezinirken bir şey takıldı kafasına. Ne olduğunu çıkarmıyordu ama. Nereye gittiğini bilmeden yürüdü uzun bir süre. Denize bakan küçük bir parkın yanındaki yokuştan inip çok eski olduğu her halinden belli olan bir limana indi. Bir başka yokuştan yukarı çıktı. Karşısında, kitaplarda resmini gördüğü, Selçuklulardan kalma olduğunu bildiği Yivli Minare çıktı. Yeryüzünde bir eşi daha yoktu böyle bir minarenin. Gövdesini parça parça kaplayan firuze renkli çinilerin Kubbetül Sahra’daki gibi Kütahya’da mı yoksa İznik’te mi yapılmış olabileceğini düşündü bir an. Yivli Minarenin arkasında güzel bir cami ve üstünde bayrağımızın dalgalandığı bir saat kulesi görünüyordu.

Çıktığı yokuş epeyce dikti, onca zamandır gezmekten de yorulmuştu Ege. Ama saat kulesinin yanına kadar gitmeye kararlıydı. Direnip eski evlerin arasından geçerek çıktı o dik yokuşu.

Saat kulesinin önünden geniş bir cadde geçiyordu. Gelip geçen taşıtların iğrenç egzoz kokuları, Ege’nin burnunda asılı duran portakal çiçeklerinin o güzelim kokularını alıp götürüverdi.

Ege'nin gördüğü görüntü böyle bir şeydi.

Koku... Bir şeyi koklarsın o koku ciğerlerine giderken beynini de uyarır; ya hoş bulursun o kokuyu ya da kötü. Ama o kokuyla birlikte insanın ciğerlerine de bir şey gider. Kokunun maddesi olan şey neyse o işte. Eski evin avlusundayken gözle görünür hiçbir şey yoktu havada ama portakal çiçeklerinin kokusunu duyumsamış, sevinçle içine çekmişti. Havaya yayılan bir şeyler olmasaydı portakal çiçeklerinin kokusunu da alamazdı.

Kafasını kurcalayan ama bir türlü bulamadığı şeyi bulmuştu Ege.

Yıldırımın düştüğü günü anımsadı. Yeşil mantar tozlarını yememişti o. Damarlarından içeriye girip kan dolaşımını etkileyecek bir şey de olmamıştı. Tek olasılık kalıyordu geriye. Patlayan mantarların yeşil tozlarını solumuştur o. Yani geçirdiği bu gizemli değişim akciğerleriyle ilgili olmalıydı.

Yurdumuzun en güzel kentlerinden biri olan Antalya'da biraz daha dolaşmak isterdi ama aklına gelen bu düşünceyi Doğan Bey ve Bilgin Amca'yla paylaşmak için bir an önce eve dönmesi gerekiyordu.

Gözlerini yumdu, evini düşledi, pıt, odasındaydı.

Sabaha kadar bekleyecek sabrı yoktu. Hemen Bilgin Amca'ya telefon etti.

"Hayrola Ege, gecenin bu saatinde sen hâlâ uymadın mı?" diyerek karşıladı onu Bilgin Amca. Ege öyle heyecanlıydı ki anlamadı bile Bilgin Amca'nın sözlerinin ne anlama geldiğini. Heyecanla bağırdı:

"Buldum Bilgin Amca, buldum!"

"Neyi buldun?"

"Hani, yeni bir yöntem bulmamız gerektiğini tartışıyordunuz ya işte o yöntemi buldum."

"Ne yöntemiymiş bu Ege seni bu kadar heyecanlandıran?"

"Ben o mantar tozlarını yemedim. Kimse kanıma da enjekte etmedi. Olsa olsa patladıkları sırada yoğun bir biçimde solumuş olabilirim. Bu size anlamlı gelmiyor mu?"

"Eveeeeet," dedi Bilgin Amca. "Yaptığımız araştırmalarda hiç aklımıza gelmeyen bir şey bu. Yarın Doğan'la bu konuyu görüşürüz. Sen şimdi güzel güzel uyu. Hadi iyi geceler."

"İyi geceler."

Madagaskar Adası

"İyi geceler," demek güzel de uyumak kolay mı? Ege, iki bilim insanının düşünemediği bir şeyi bulmuştu. Kendisindeki bu değişikliğe mantar tozlarını solumanın neden olduğuna inanıyordu. Sonucunu araştırmalarla hep birlikte görecektlerdi. Ama çok heyecanlıydı ve o anda uyuyabilmesi olanaksızdı.

Birden aklına birkaç gün önce izlediği bir belgesel film geldi: Madagaskar Adası.

Afrika kıtasının güneydoğusunda, Hint Okyanusu'nda yer alan, dünyanın en büyük dördüncü adası Madagaskar. Öteki kara parçalarıyla hiçbir bağlantısı olmadığı için kendine özgü hayvanları ve bitkileriyle, kimi bilim insanları tarafından dünyamızın yedinci kıtası olarak da nitelendiriliyor.

İnsanlar, yaklaşık iki bin yıl önce bulmuştu bu adayı ve doğanın sunduğu zengin olanaklardan yararlanmak üzere oraya yerleşmeye başlamıştı.

Öteki kara parçalarıyla bağlantısı olmayan Madagaskar'da, başka hiçbir yerde örneği olmayan hayvanlar ve bitkiler varlığını korumuş, başka türlere dönüşerek gelişmişti.

Yatağında sağına, soluna dönüp bir türlü uyuyamayan Ege, izlediği Madagaskar filmini anımsayınca çok heyecanlı şeylerle karşılaşacağını umarak, orada olmayı düşledi.

Gözlerini açtığı anda karşısında, gözleri şaşkınlıkla açılmış kendisine bakan esmer bir oğlan buldu. Anlamadığı bir dilde uzun uzun bir şeyler söyledi esmer oğlan.

Ne diyeceğini bilemeyen Ege, dünyanın pek çok yerinde anlaşılabilirliğini sandığı bir sözcükle karşılık verdi:

"Merhaba..."

Göz göze bakiştılar bir an.

"I come from Turkey, -ben Türkiye'den geliyorum-" dedi Ege.

Sonra onu çok şaşırtan bir şey oldu:

"Ben bilir Türkçe biraz," diye yanıtladı onu karşısındaki esmer oğlan.

Madagaskar'da Türkçe konuşan biriyle karşılaşmak, Ege'nin düşünebileceği en son şeydi.

"Benim adım Ege."

"Benim adı Jada."

"Nasıl öğrendin Türkçeyi?"

“Benim baba çalışıyor Turkish konsoloslukta. Hep gider oraya ben. Çocuklarla oynar. Orada öğrendi Türkçe biraz.”

İnanılmaz bir rastlantıydı bu Ege için.

İki çocuk hemen kaynaştılar.

Jada, Ege'nin öyle birdenbire karşısında nasıl ortaya çıkıverdiğini pek merak ediyordu. Ama kendisinin de bilmediği bir şeyi Ege ona anlatamazdı ki.

“Bir düş gibi,” dedi, sonra Jada'nın anlayamayacağına düşünerek İngilizce, “a dream,” diye ekledi.

Hiçbir şey anlamamıştı Jada ama anlamış gibi başını salladı. Soru sorma sırası Ege'deydi şimdi.

“Madagaskar'ın en güzel şeyi nedir?” diye sordu.

“Orman,” diye yanıtladı Jada, “bir de lemur...”

Ege ormanı anlamıştı ama lemurun ne anlama geldiğini çözemedi.

“Gel,” dedi Jada, yürümeye başladı.

Madagaskar'ın başkenti Antananarivo kentindeydiler. Kısa bir yürüyüşten sonra ormanlık bir alana geldiler.

Burası, Ege'nin daha önce gördüğü ormanların hiçbirine benzemiyordu.

Ege, şaşkınlık içinde bakıyordu çevreye. Jada'dan, adının “komet orkidesi” olduğunu öğrendiği beyaz çiçeği çok sevmişti. Ondan bir kök alıp götürebilse herhalde çok sevinirdi anneanesi. Ama bu güzel

çiçeği doğal ortamından ayırırsa üreyip çoğalmasına engel olurdu. Cinayet gibi bir şeydi bu da.

Jada, sık dalların, çalıların arasındaki incecik bir patikada sürdürdü yürümesini. Belli bir noktaya geldiklerinde, işaret parmağını burnuna götürerek "sus" işareti yaptı.

"Ne tuhaf," diye düşündü Ege, "ülkelerimiz birbirinden çok uzak, dillerimiz birbirine hiç benzemiyor, ama 'sus' işareti burada da aynı."

Tam o sırada, karşıdaki düzlükte bir hareket gördü. Küçük, boyu kadar uzun kuyruklu, pandayla tilki karışımı suratlı bir hayvan onlara bakıyordu.

"Lemur," dedi Jada fısıltıyla.

Gördükleri lemur böyle bir hayvandı.

Oldukları yere çömeldiler.

Hemen ardından iki yavruyla birlikte bir başka lemur daha çıktı ortaya. İlk gelen baba olmalıydı. Çok şirin bir lemur ailesi duruyordu karşılarında. Yavru- lar oradan oraya sığıyor, eğleniyordu. Anne lemur, elindeki körpe, yeşil yaprağı yiyordu. Baba lemursa gelebilecek tehlikelere karşı çevreyi kolluyordu.

“Bunlar Madagaskar’ın hayvanlar. Başka yerde yok,” diye fısıldadı Jada, “hadi gidelim, başka lemurlar da var,” dedi sonra.

Ayağa kalktıkları anda, onları gören lemurlar, en yakın ağaca tırmandılar. Çocuklar onlara, onlar da çocuklara merakla bakıyordu. Az sonra, çocuklardan kendilerine zarar gelmeyeceğini anlayınca ağaçtan düzlüğe inip sürdürdüler oyunlarını.

“Ah minik bir lemurum olsa,” diye geçirdi içinden Ege. Ama düşününce, bu güzel hayvanları doğal ortamlarından uzaklaştırmanın da bir başka türlü cinayet olacağı sonucuna vardı. Madagaskar’ın ormanları lemurların yurduydular ve onlar burada mutluydular.

Patikada ilerlerken yeşilliklerin arasında insan eli büyüklüğünde sarı bir leke gördü Ege. Sarı leke birden hareketlendi ve uçmaya başladı. Kocaman bir kelebektir bu.

“Komet kelebek,” diye açıkladı Jada, “bu kelebek, dünyada en büyük.”

Çok görkemli bir canlıydı komet kelebeği, zarif bir uçuşu vardı.

"Ne tuhaf," diye düşündü Ege, "komet orkidesi gördüğüm en güzel çiçeklerden biri. Komet kelebeği ise çok etkileyici. İkisinin adı da komet..."

"Komet" sözcüğünün ne anlama geldiğini düşündü bir an Ege. Sonra anımsadı. Fen bilgisi dersinde öğretmenleri, kuyruklyıldızlardan söz ederken çok eski kültürlerde bu sözcüğün "saçlı yıldız" anlamına geldiğini söylemişti. Saçlı yıldız güzel bir benzetmeydi ama Ege bizim dilimizdeki "kuyruklyıldız" terimini daha çok seviyordu. Komet orkidelerinin de, komet kelebeklerinin de bu ada yaraşır çok güzel kuyrukları vardı doğrusu.

İçinden geçtikleri orman, büyülemişti Ege'yi. Hayalinde bile göremeyeceği çok ilginç bitkiler vardı çevrede.

Bu da komet kelebeği. Komet kelebeklerinin her biri insan eli büyüklüğündedir.

“Burası çok güzel,” dedi Jada’ya.

“Burası bitmek,” dedi Jada, “madenciler, oduncular gelip hep kesmek. Avcılar hayvanları hep öldürmek. Ben çok uzulmek.”

Kendi ülkemizde de bu tür sorunların ne çok yaşandığını düşündü Ege. Baraj yapmak için Hasankeyf gibi, Zeugma gibi binlerce yıllık uygarlıkların izleri suların altına gömülmüyor muydu? Altın bulmak için güzelim doğa örtüsü arsenikle zehirlenmiyor muydu? Demek ki dünyanın bu ucunda da değişen bir şey yoktu.

Ormanın içerilerine doğru ilerlediler.

“Ben sana gösterecek dans eden lemurlar,” dedi Jada, “çok güzel. Nasıl dersiniz, siir gibi...”

Daha önce gördüklerine hiç benzemeyen çevredeki bitki örtüsüne hayranlıkla bakıyordu Ege. Bir peri masalının içinde gibiydi.

“Dur,” dedi Jada. Bir dalın üzerinde ağır ağır ilerleyen bir bukalemunu gösterdi Ege’ye.

Üstünde durduğu dalın rengine bürünmüştü bukalemun. Türkiye’de de vardı bu ilginç hayvanlardan ama tarımda uygulanan yanlış ilaçlama yöntemleri nedeniyle, yok olma noktasına gelmişlerdi.

Rengini ağacın dalına uydurmuş olan bukalemunu alıp büyük yeşil bir yaprağın üstüne koydu Jada. Usulca yeşile dönüştü rengi bukalemunun.

İnanılmaz bir şeydi bu. Yaprığın üstünde oldu-

ğunu bilmeseniz orada bir canlının olduğunu anlayamazdınız.

Çevredeki yapraklardan, büyük, kırmızı bir yaprak seçip kopardı Jada. Bukalemunu onun üstüne koydu. Usulca kırmızıya dönüştü bukalemunun yeşil rengi.

Gözlerinin önünde gerçekleşen bu renk değişimi, olağanüstü bir şeydi Ege için. Bir mucize gibiydi.

Yine, "Keşke böyle bir bukalemunum olsa," diye geçirdi içinden. Okulda arkadaşlarına ne hava atardı ama... Buradan bir bukalemunu alıp götürmenin ne büyük bir doğa cinayeti olacağı geldi aklına yine. "Her şey doğal ortamında güzel," diye düşündü.

Ege'nin gördüğü Madagaskar'ın bukalemunları işte buna benziyordu.

Genişçe bir açıklığa geldiler az sonra. Jada'nın göstermesine gerek kalmadan görmüştü bu kez Ege dalların arasından kendilerine bakan lemuru.

"Otur," dedi Jada.

Onların kendisiyle ilgilenmediğini gören lemur, asılı olduğu daldan körpe bir filiz koparıp attı ağzına. Birkaç dakika sonra ağaçtan inip açıklığın ortasına geldi. İki çocuk orada değilmiş gibi davranıyordu. Birden arka ayaklarının üstüne dikilip kollarını yana açtı ve dans etmeye başladı.

İnanılmaz güzellikte bir gösteriydi bu.

"Sen çok şanslı," diye fısıldadı Jada. "Her zaman böyle oynamak yapmaz lemur."

Lemurun dansı beş dakika kadar sürdü. Ege fotoğraf makinesini yanına almadığı için pek üzüldü. Çok güzel fotoğraflar çekebilirdi. Yine de bu güzel görüntülerin belleğinden hiç silinmeyeceğini biliyordu. Keyifle izlediler lemurun dansını.

Lemur'un yaptığı danstan görüntüler.

Birden, olduğu yerde durdu lemur. Dikkatle Ege ve Jada'ya baktı. "Yeter mi bu kadar eğlence?" der gibiydi. Sanki alkış bekliyordu izleyicilerinden. Uzun kuyruğunu havaya dikti. Çevreyi son bir kez dikkatle inceledikten sonra dönüp ağaçlara doğru hızla koştu. Az sonra görülmez olmuştu. Ege o zaman akıl edebilirdi bu güzel gösteriyi alkışlamayı.

"Sen gurultu yapma," diye susturdu onu Jada. "Gurultu kacirir hayvanlari. Ormanda hep yeni sey cikar görülecek."

Sessizce oturdular oldukları yerde. Ege merakla, daha önce benzerlerini hiç görmediği bitkilere, ağaçlara şaşkınlıkla bakıyordu.

"Doksan dokuz lemur var," dedi Jada fısıldayarak.

"Yani doksan dokuz tanecik mi kalmışlar?"

"Yok, oyle demek deyil. Hepsi lemur ama deyişik."

"Yani doksan dokuz değişik türü mü var?"

"Hah oyle, dediyin gibi. Ama hepsi lemur."

Tam oturmaktan sıkılmış kalkmaya hazırlanıyordu ki bir kuş gelip kondu dalların arasına.

"Bu bir miğferli vanda kuşu," dedi Jada.

Gagası dışında, kafası kargaya benzeyen, mavi gagalı, kanatlarında sarı lekeler olan bir kuştı bu. Kendisini izlemelerine yetecek kadar kaldı konduğu dalda. Sonra havalanıp gitti miğferli vanda kuşu. Tam Ege bir şey söylemeye hazırlanıyordu ki eliyle

İşte miğferli vanga kuşu. Siz hiç buna benzer bir kuş gördünüz mü?

dokunup susturdu onu Jada. Yan taraftaki çalılıkların arasından hafif bir hışırtı gelmişti. Soluklarını tutarak beklediler bir süre. Az sonra başı fareye, gövdesi kirpiye benzeyen küçük bir hayvan çıkıverdi ortaya. Uzun, sivri burnuyla havayı koklayıp duruyordu.

“Bu tenrek,” diye fısıldadı Jada.

Tenrek çalılığın dibinde bulunduğu bir şeyi ağzına atıp hızla uzaklaştı oradan. Çok sevimli bir hayvandı ama Ege evde bir tenrek beslemeyi hiç istemezdi doğrusu.

Tenrek ortadan kaybolur kaybolmaz, hemen önlerinde minik, yeşil bir kurbağanın belirmesi bir oldu.

"Bunu biliyorum, bir kurbağa," diye fısıldadı Ege.

Gerçekten de bir kurbağaydı bu; ama Ege'nin şimdiye kadar görmüş olduğu kurbağaların hiçbirine benzemiyordu. Tam önlerine gelip poz verir gibi durdu ve uzun uzun süzdü onları kurbağa. Yayvan bir gövdesi vardı, pide gibi. Patlak gözlerinde, gözbebekleri bir çizgi gibiydi. Ağzı ise kurbağadan çok ördek ağzına benziyordu.

Ormandaki bu uzun gözlem gezisi ikisini de yormuştu. Aynı patikayı izleyerek ormandan çıkıp kente geri döndüler. Ege'nin artık geri dönmesi gerekiyordu.

"Artık gitmeliyim," dedi Jada'ya.

"Bir dus gibi mi?" diye sordu Jada, "a dream..." diye ekledi sonra.

"Evet, bir düş gibi," diye yanıtladı arkadaşını Ege. Başka nasıl açıklayabilirdi ki?

"Ben gorecek seni yine?"

"Kim bilir?"

"Sen bilmiyor?"

"Hayır bilmiyorum. Belki, bir gün..."

"Belki bir gun..."

"Bu güzel gezinti için sana çok teşekkür ederim. Çok ilginç şeyler gördüm. Sağ ol."

"Ben de hoslandi bu gezinti."

“Hoşça kal kardeşim.”

“Sen de hocsa kal.”

Ege gözlerini yumdu. Bir an sonra odasıydı. Pijamalarını giyip yatağına uzandı. Madagaskar adasında gördüğü güzellikleri düşünürken yorgunluktan uyuyakaldı.

Deneyler

O gün, ilk iş olarak, soluması için kobayın yüzüne yeşil mantar tozu püskürttüler. Kobayda hiçbir değişiklik olmadı.

"Ama olsa bile biz göremeyiz ki," dedi hemen Ege. "Orada ne kadar kalırsanız kalın, gidip gelmek bir an sürüyor. Buradaki hiç kimse farkına bile varmıyor yapılan yolculuğun."

"Doğru," dedi Doğan Bey. "Hem bir kobay bulunduğu yerden başka bir yere gitmeyi düşleyemez ki. Onun doğup büyüdüğü, bildiği tek ortam burası. Bunu daha önce nasıl düşünemedik?"

"Öyleyse ne yapacağız?" diye sordu Bilgin Amca.

"Öncelikle yeşil mantar tozlarının kimyasal inceleme sonuçlarının gelmesini bekleyeceğiz. Ne olduğunu, nasıl bir bileşim olduğunu anlamadan yeni bir adım atmamız olanaksız."

"Haklısın."

“Ege’nin kan örneklerinden de bir sonuca ulaşamadık. Şimdi arkadaşlar yeni bir deney yöntemi geliştiriyorlar, biliyorsun. Ayrıca meşeden aldığımız mantar örneklerinin incelenmesini de tamamlamamız gerekiyor. Onlardan da hiçbir sonuç alamadık.”

“O zaman bugün, Ege’yle yaptığımız deneyleri sürdürebiliriz.”

“Sanırım öyle yapmalıyız.”

O gün Ege’yle, çeşitli eşyaları götürme, getirme deneyleri yapıldı. Ege en çok, kendi ağırlığındaki eşyaları götürebiliyordu gittiği yerlere. En son yapılan deneyde, Ege’den bir kilo daha ağır olan bir çuval dolusu patatesi Bilgin Amca’nın evinden getirmesi istenmişti ama Ege, Bilgin Amca’nın evine gitmiş, oradan bir kitap alıp getirmiş, patates çuvalı ise olduğu yerde kalmıştı.

Bu deneyler, araştırmaya yeni bilgiler ekliyordu ama Ege’nin nasıl olup da ışınlanır gibi bir yerden ötekine gitmesine ilişkin herhangi bir açıklama getiriyordu.

Bir başka deneyde, Ege’nin denizaltına gitmesi ama soluğu tükenmeden geri dönmesi istendi. Gözlerini yumar yummaz kendini Boğaz’ın serin sularında buldu Ege. Tam soluğu tükenecekken laboratuvarda olmayı düşledi. Giysileri ıslak, soluk soluğa geri döndü.

Bu kez, boyuna uygun bir dalgıç giysisi ve oksijen

tüpüyle gitmesini istediler denize. Denizin dibinde yarım saat kadar yüzdü Ege. Öyle güzellikler vardı ki denizin dibinde, geriye dönmek hiç gelmedi içinden. En sevdiği, salına salına yüzen dülgerbalığı olmuştu. Sonunda, denizin dibinde yatan, içi boş büyük bir denizminaresini alarak döndü geriye.

Laboratuvara döndüğünde, sular akıyordu üzerinden.

Bunların hepsi güzeldi de araştırmalara pek bir katkısı olmuyordu. Artık şimdiki zaman içinde Ege'nin düşlediği her yere gidebileceğini öğrenmişlerdi. Bir astronot giysisi giyse, aya gidip orada top bile oynayabilirdi Ege. Ama bunu nasıl gerçekleştirdiğini anlayabilmiş değillerdi.

Mantarlar üzerinde yapılan araştırmalardan hiçbir sonuç alamıyorlardı.

Sonunda Doğan Bey, "Yıldırımın yarattığı elektriklenme ve oluşturduğu ozon da Ege'yi etkilemiş olmalı," diye bir sonuca vardı.

Şimdi bütün sorun, benzer bir ortamı laboratuvar koşullarında oluşturabilmekteydi. Ama bu da pek olanaklı görünmüyordu. Laboratuvar ortamında, yıldırımın gücü kadar bir elektriklenme oluşturulacak, bu elektriklenmeyle meşeden alınan mantarlar etkilenecek ve bir insanın bunu soluması sağlanacaktı. Hiç de kolay bir iş değildi bu. Başka bir seçenekleri yoktu yine de...

Bu arada Bilgin Amca, Yıldız Parkı'nı boydan boya dolaşmış, yıldırımın ikiye böldüğü koca meşe ağacının üstünde bulunanlara benzer mantar bulamamıştı öteki meşe ağaçlarında. Demek ki meşe ağaçları belli bir yaşa ulaşmadan bu tür mantarlar üretemiyordu. Ya da bunun da bir başka gizi vardı.

Bir gün kat kat giydirerek Kuzey Kutbuna gitmesini istediler Ege'den. Bir an sonra oradaydı Ege. Sonsuza kadar uzanmış gibi görünen, kar ve buzdan oluşmuş bir görüntü... Görüntünün aklığı kadar sessizliği de çok etkilemişti Ege'yi. İçi titredi. Böyle bir yerde yaşamak istemezdi doğrusu. Ne yapacağını bilemedi. Ne yapılabilirdi ki kar ve buzdan oluşan böyle bir sonsuzlukta? Arada sırada kırılan ya da sıkışan buz kütlelerinden geldiğini sandığı çıtırtılardan başka hiçbir ses duyulmuyordu bu engin dünyada.

Gözleri, evreni kaplayan aklığa alışınca, uzakta bir şeylerin kıpırdadığını gördü. Oraya doğru yürüdü. Yavrusuyla oynaşan bir kutup ayısıydı bu. Pek sevimliydi. Yavru akla gelmedik oyunlar yapıyordu annesine. Annesinin bacaklarının arasına giriyor, oradan çıkıp sırtına sığıyor, aşağıya atlayıp yüzünü yalıyordu.

Koca ayı başını kaldırıp şöyle bir baktı Ege'ye. Ondan bir zarar gelmeyeceğini anlamış olmalı ki yeniden yavrusuyla oynaşmaya koyuldu.

Onları rahat bırakıp bir başka yöne doğru sürdür-

dü yürümeyi Ege. Penguenleri görüp görmeyeceğini düşünüyordu. Sonra anımsadı, penguenler Güney Kutbunda yaşıyordu.

Buzdan bir çölü andıran bu ıssız boşlukta, nereye gideceğini bilemeden bir süre yürüdü. Sonra, kocaman bir parça buz alarak eline, belleğinde annesiyle oynayan yavru ayının görüntüsüyle geriye döndü.

Buz parçasını Bilgin Amca'ya uzattı.

Sonra başka deneyler, araştırmalar yapıldı ama hiçbirinden olumlu bir sonuç alınamadı.

Bilimsel araştırmaların ne kadar güç koşullarda yapıldığını anladı Ege. Onlara tüm gücüyle yardımcı olmaya çalışıyordu ama elinden gelen bir şey yoktu.

Ege'nin dünya üzerinde gidemediği hiçbir yer olmadığı anlaşılmıştı. Uzay istasyonuna bile gidebildiğine göre, yaşanan zaman içinde her yere gidebilirdi. Ama bu bilgiyi bilimsel bir sonuca ulaştıramamışlardı.

Laboratuvarda kalabalık bir öbek araştırmacı yeşil mantar tozuyla ilgili deneyler yapıyordu hâlâ; ama hiçbir sonuç alınamıyordu. Bu araştırmalar için TÜBİTAK'tan özel bir olanak bile sağlanmıştı. Yine de tüm incelemeler sonuçsuz kalıyordu. Sonuçta yine Doğan Bey'in, "Yıldırımın yarattığı elektriklenme ve oluşturduğu ozon da Ege'yi etkilemiş olmalı," dediği noktaya geliyorlardı. Oysa laboratuvar koşullarında böyle bir ortamı yaratmak olanaksız gibi görünüyordu.

Ege'nin bu özelliği, büyük bir gizlilik içinde dünyanın belli başlı araştırma kurumlarına iletilmişti. Ne yazık ki oralarda da bir sonuca ulaşamıyordu.

Bir keresinde Ege, Amerika'daki "Research of Extraordinary Technology-Olağanüstü Teknoloji Araştırmaları Enstitüsü"ne bile gitmişti. Orada yapılan deneylerden de hiçbir sonuç çıkmamıştı.

Mısır

Yapılan deneyler, araştırmalar haftalarca sürdü. Ege, hepsine severek katılıyor, akşam eve yorgun argın dönüyordu. Uzunca bir süredir, herhangi bir yerde olmayı dşlememişti. Ama çok merak ettiği bir ülke vardı: Mısır...

Bir gece, ödevlerini bitirip yatmaya gittiğinde, Mısır'ın başkenti Kahire'de olmayı düşledi.

Ortasından Nil Nehri'nin geçtiği, inanılmaz gzellihte bir kentti Kahire. Hemen hemen İstanbul kadar güzeldi. Bir yanda ağdaş yapılar, bir yanda tarihin derinliklerinden gelen eski yapılar süslüyordu bu kenti.

Kahire sokaklarında dolaşmak güzeldi ama Ege firavunlar döneminden kalan o görkemli yapıları, piramitleri görmek istiyordu. Tam o sırada bir otelin önüne gelmişti. Oteldeki turistler kocaman bir otobüse binerek Ege'nin görmek istediği yerlere gitmeye

hazırlanıyorlardı. Onca turistin arasında, kim kimin çocuğudur diye sorgulayan olmazdı herhalde. Ege, bu turist grubunun arkasına takılıp onların otobüsüne bindi.

İşte şimdi yeni bir serüven başlıyordu.

Otobüs önce Sfenks ve Kefren piramidinin olduğu yere gitti. Sfenks, o görkemli piramidin önünde, sanki onu düşmanlardan, tehlikelerden koruyan nöbetçi bir aslan gibi duruyordu. Piramidin sivri ucu gökyüzünü, bulutları deler gibiydi.

Turist grubuyla birlikte, büyülenmiş gibi gezdi o yöreyi Ege. Binlerce yıl önce insanların böyle kursesiz bir yapı inşa etmiş olmalarını akli almıyordu. Piramidin girişindeki sfenksler, içerideki firavun heykelleri inanılmaz güzellikteydi. Ege, böylesine görkemli, anıtsal bir güzelliği gördüğü için çok heyecanlanmış, çok mutlu olmuştu. Sonra Keops piramidine gittiler. Kefren'den daha büyük, daha görkemli bir piramitti bu. Ege, günümüzden yaklaşık 4.500 yıl önce, insan boyundaki bu taşların nasıl kesilip buraya taşındığını, piramidin tepesine kadar nasıl çıkarıldığını pek merak etmişti doğrusu.

Ege'nin katıldığı turist grubu sonra Giza piramitlerini görmeye gitti. Keops ve Kefren'e oranla daha küçük piramitlerdi bunlar. Yine de çok etkileyiciler. Son durak Karnak ve Luksor tapınakları oldu. Karnak tapınağındaki sütunların büyüklükleri,

Luksor tapınağının girişindeki en az on-on iki adam boyundaki firavun heykelleri büyüledi Ege'yi. Böyle bir uygarlık, günümüzün teknolojiyle neler yapardı kim bilir. Sonra aklına bu piramitlerin ve tapınakların yapımında çalışmış olan binlerce köle geldi. Onları dağlardaki kaylardan kesen, milimetrik boyutlarda biçimlendiren, dağlardan piramitlerin ya da tapınakların inşa edildiği alana getiren, iplerle çekip uygun yere yerleştiren hep köleler olmuştu.

Kralların adı ulaşabilmişti günümüze ama bu görkemli anıtları yapan kölelerden hiçbirinin adı yoktu.

İnce bir sızı belirdi yüreğinde Ege'nin. "Günümüzün fabrikalarının çoğunda da bu köleci düzen uygulanmıyor mu?" diye düşündü bir an.

Yorulmuş ve pek sıkılmıştı. Gözlerini yumdu, pıt, yatağının önündeydi.

İşte Ege'nin Mısır'da gördüğü piramitler

Yatağına girdiyse de uzun bir süre uyuyamadı. Bir film şeridi gibi tarih derslerinde okudukları geçti gözlerinin önünden. Kendi büyüklüklerini kanıtlamak için koca koca anıtlar yaptıran hükümdarlar, bir avuç toprak için binlerce insanın öldüğü savaşlar gelip geçti gözlerinin önünden. O savaşlarda ölen gençler ya da onların çocukları, torunları dünyamızı değiştirecek, güzelleştirecek ne güzel şeyler yapabilirlerdi kim bilir?

Ya yakın tarihlerde yaşadığımız iki büyük dünya savaşı? Milyonlarca insan ölmüştü o savaşlarda. Kötü bir şeydi savaş. Ege, savaşmayı, dövüşmeyi hiç sevmiyordu. Her türlü sorunun barışçı yöntemlerle çözümlenebileceğine inanıyordu.

Bu çağda ve tüm komşularıyla barış içinde olan Türkiye'de yaşadığı için sıcacık bir mutluluk yayıldı yüreğine.

Sevgili Atatürk'ün, "Yurtta barış, dünyada barış," sözü geldi aklına. Ne güzel söylemişti Atamız. Bunu düşünürken uyuyakaldı.

Düşünde, tarih boyunca yaşanmış kanlı savaşları gördü hep. Sabah kalktığında, gördüğü düşleri anımsadı.

"Bütün bu savaşlar yaşanmamış olsaydı dünyamız acaba nasıl bir yer olurdu?" diye düşündü bir an.

Kahvaltısını yapıp dışarıya çıktı, okul servisini beklemeye başladı.

Öylesine Bir Gezi

Güzel dünyamızda gezilip görülecek o kadar çok yer vardı ki yaşamı boyunca dolaşsa hepsini gezip göremezdi Ege. Bunu fen bilgisi dersinde öğretmenlerinin söylediği bir sözden çıkarmıştı.

“Dünyamız o kadar küçücük ki,” demişti Selma Öğretmen, “uzay boşluğunda, kaleminizle defterinize koyduğunuz bir noktacı kadar bile yeri yok. Ama öylesine büyük ki yıllar sürecekle bir dünya gezisine çıksanız, her köşesini görmeye ömrünüz yetmez.”

Gerçekten de öyleydi. Gittiği yerlerde Ege, o ülkeye göre ufacıkle sayılabilecek birkaç şey görebilmiştir yalnızca. Gideceği yerleri önceden belirleyip ona göre seçseydi daha ilginç şeyler görebilirdi mutlaka.

Bu kez öyle yapmaya karar verdi..

Araştırmalar bir yandan sürüyor ama hiçbir sonuca ulaşamıyordu. Bilgin Amca'yla Doğan Bey yılmadan yeni deneyler yapıyor, bir sonuca ulaşamıyorlardı. En son, yaşlı meşe ağacının yanına gidip

yerdeki son yeşil mantar tozlarını ve ağacın ayakta kalan bölümündeki son mantarları da toplayıp laboratuvara getirmişlerdi.

Laboratuvardaki teknisyenlerin hepsi yeni deneyler için gönüllü oluyorlardı. Yüksek voltajlı elektrik verilmiş, lazerde parçalanmış mantar parçacıklarını soluyor, yiyor, akla gelebilecek her türlü yöntemi deniyorlardı ama bir sonuç alamıyorlardı.

Yaptıkları deneylerin birinde, Ege'yi Himalayalara, Everest dağının doruğuna bile yollamışlardı. Elbette, oradaki soğuğa dayanacak giysiler giydirerek. Ama siz dünyanın en yüksek dağının tepesinde, hiçbir ses duymadan, aşağıdan geçip giden bulutlara tepeden bakmanın nasıl bir şey olduğunu biliyor musunuz? Tencerede fokurdayan su gibiydi bulutlar. Rüzgârın bile sesi duyulmuyordu burada. Çevreyi saran buzullardan başka gezilecek, görülecek hiçbir şey yoktu. Ama çevredeki görüntüler, insanın soluğunu kesecek güzellikteydi.

Aklına bir gazete haberinde okumuş olduğu "Yeti" efsanesi geldi Ege'nin. Bazı kişilerin inandığı, kimilerinin gördüğünü bile ileri sürdüğü dev bir canlıydı bu. Ona "Koca Ayak" diyenler de vardı. Şimdi bir yeti çıkıverse karşısına ne kadar heyecanlı olurdu. Hemen bir serüven düşündü Ege: "Ege Yetiye Karşı" Yetiyi bir kementle yakalayıp İstanbul'a götürüyordu. Ama hemen vazgeçti bu serüvenden. Gerçekten varsa

eğer, o güzel canlıyı doğal ortamından koparıp götürmek insafsızlık, ona yapılabilecek en büyük işkence olmaz mıydı?

“Varsın yeti kendi yurdunda, kendi doğal ortamında yaşasın,” diye düşündü sonra da. Hayvanat bahçelerindeki o güzelim hayvanların ne güç koşullar altında yaşadığına tanık olmuştu. Engin ovalarda koşup gezinmeye alışkın koca bir fili ufacık bir alana tıkiştirmek bir işkenceden başka neydi ki? Hayvanat bahçelerindeki o güzelim canlılar, göklerde özgürce uçmayı düşleyen kuşlar, ovaların, ormanların en güçlü canlıları aslanlar, kaplanlar, panterler, o güzelim geyikler, ceylanlar, hiçbir suçu olmadan hapse atılmış insanlardan farklı mıydı?

Bir süre aşağıdaki tepeleri, bulutların fokurdar gibi oynaşmasını keyifle izledi Ege. Doğrusu, insanların aylarca hazırlık yaptıktan sonra, günlerce eziyet çekerek ulaştıkları bu dorukta bulunmak pek hoşuna gitmişti ama bir yandan da bunun bir haksızlık olduğunu düşünüyordu. Yıldırımla gelen o gizilgüç sayesinde, her istediği anda dilediği her yere gidebilirdi Ege. Oysa öteki insanların bunu yapabilmek için özel bir çaba, emek harcamaları gerekiyordu. Onun bu yeteneğinin nasıl gerçekleştiğinin bulunması, insanlar arasında eşitsizlik yaratacaktı. Her insan bundan yararlanamayacaktı ki...

Bu konuyu Bilgin Amca'yla tartışmaya karar verdi.

Üstündeki giysiler yetmiyordu onu soğuktan korumaya. Üşümeye başlamıştı. Üstelik, o kadar yüksekte oksijen de az olduğundan solurken zorluk çekiyordu.

İlk anda, hemen laboratuvara dönmeyi düşündü. Ama sonra, hazır böyle sıkı sıkı giyinmişken, Güney Kutbuna kısa bir ziyaret yapmaya karar verdi. Belgesel filmlerde gördüğü penguenleri pek merak ediyordu. Penguenleri tanımak istiyordu.

Gözlerini yumdu ve açtı, Güney Kutbundaydı. Tam da penguenlerin ortasında.

Herhangi bir kasabanın ortasındaki alanda, bir tören yapmak için toplanmış gibiydi penguenler. Kimisi buzulun kıyısından suya dalıyor, ağzında bir balıkla çıkıyor, kimisi bacaklarının arasına aldığı yavrusunu kalabalıktan korumaya çalışıyordu. Penguenlerle dolu geniş bir alan kıpır kıpırdı.

Ansızın ortalarında beliriveren kendisiyle hiçbirinin ilgilendiği yoktu.

Az ötesinde iki erkek kavgaya tutuşmuş, birbirine kanat vuruyordu. Görünürde öyle "şiddet" diyebileceğimiz bir davranış yoktu ama sonunda, kavgacıardan biri suya dalıp kayboldu. Az ötede, birkaç yavru toplanmış bekleyiyordu. Az sonra bir dişi penguen ağzında balıkla sudan çıkınca anladı Ege niye beklediklerini. Annelerinin getireceği balıkları bekliyordu yavrular. Öteki yavruları kovarak kendi yavrusuna yedirdi getirdiği balığı dişi penguen. Ama ötekilerin

de telaşlanmasına gerek yoktu. Anneler teker teker buzulun üstüne sıçrayıp ağızlarında getirdikleri balıklarla yavrularını besliyorlardı. Penguenlerin badi badi yürüyüşleri çok komikti doğrusu. Bir yavru, koşarak yanına geldi. Ege eğilip onu okşamaya çalıştığı sırada, anne penguen kanatlarını çırpa çırpa koşturdu yanlarına geldi. İterek uzaklaştırmaya çalıştı yavruyu Ege'nin yanından. Ama yavru gitmek istemiyordu. Anneyle yavrusunun didişmesi öylesine komikti ki kahkahalarla gülmeye başladı Ege.

Burası da çok güzeldi. Buzulların beyazlığı insanın gözlerini kamaştırıyordu.

Ama artık ayrılma zamanı gelmişti. İyice üşümeye başlamıştı Ege. Yerden, kavga eden penguenlerden düşmüş birkaç tüyü alıp gözlerini yumdu. Bir an sonra laboratuvardaydı.

Bilgin Amca'yla Doğan Bey'e birer penguen tüyü armağan etti.

"Hayrola?" diye sordu Doğan Bey, "Everest'in tepesinde penguen tüyünü nasıl buldun?"

"Orayı gördükten sonra hemen buraya dneceğime, öylesine bir gezinti olsun diye Güney Kutbuna gittim Doğan Amca, penguenleri orada gördüm."

"ylesine bir gezinti" sözü pek hoşlarına gitmişti. İkiyi birden kakkahalarla güldü.

Onların gülmesi bitince kafasını kurcalayan soruyu sordu Ege:

"Benim bu yeteneğimin nasıl gerçekleştiğinin bulunması, insanlar arasında eşitsizlik yaratmayacak mı? Her insan bundan yararlanamayacak ki... Örneğin birileri Everest'in doruğuna tırmanmak için günler süren tehlikeli bir yolculuk yaparken bu olanaktan yararlanan bir başkası, pıt diye orada olacak. Tıpkı benim yaptığım gibi..."

"Haklısın," dedi Bilgin Amca, "eğer bulabilirsek ve ortaya pahalı bir teknoloji ürünü çıkarırsa bundan yalnızca parası olanlar yararlanabilecek. Ama bunu denetleme olanağı var. Özel kişilerin kullanımına izin verilmezse bu olanaktan yalnızca araştırma kurumları yararlanabilir. Araştırmacılara ne büyük kolaylıklar sağlanacağını bir düşünsene... Diledikleri anda, diledikleri ortama ulaşabilecekler."

"stelik hiç zaman yitirmeyecekler. Senin dediğin

gibi, pıt gidip araştırmalarını yapacaklar, pıt geri dönecekler,” diye ekledi Doğan Bey.

“Her alanda devrim yaratacak bir buluş olacak bu.”

“Hem bu konunun etik yanlarını sonraya bırakmamız daha doğru olmaz mı? Baksana onca araştırmanın sonucunda bir arpa boyu bile yol alamadık. Senin gizilgücünün nasıl oluştuğunu hâlâ anlayamadık.”

Haklıydılar. Ege, Everest’in doruğunda ve Güney Kutbuna yaptığı öylesine gezintide gördüklerini onlara anlattıktan sonra, evin yolunu tuttu.

O gece bir turistik tanıtım filmi izlediler televizyonda. Alanya anlatılıyordu.

Babası çocukluğunun birkaç yılını Alanya’da geçirmişti. Ama o Alanya çok değişikti televizyonda gösterilenlerden. Şimdi biçimsiz apartmanların, otellerin, motellerin kapladığı yerlerde, yemyeşil portakal ve muz bahçelerinin ortasındaki güler yüzlü evler vardı. Bahçelerde tavuklar gezinirdi. Çatılardaki güvercinliklerde kimisi bembeyaz, kimisi simsiyah, kimisi kahverengi, kimisi de alaca renkli güvercinler uçuşurdu. Kumsallar bomboştu o zamanlar. Hafta sonları yiyecek sepetleriyle kilimlerini alan aileler, deniz kıyısında pikniğe gider, çoluk çocuk hep birlikte denize girerek eğlenirlerdi.

Ege, o günleri düşledi. Eski evler, eski gelenekler,

bahçeler... Antalya gezisinin tadı damağında kalmıştı. Bu kez de Alanya'yı görmek hoş olurdu. Hoş bir gezi olacaktı bu. Gitmeden önce küçük bir araştırma yaptı internette...

Alanya, antik çağlarda, bir yarımada'nın üzerine kurulmuş bir kentti. Yarımada'nın üstüne kurulmuş olan Alanya Kalesi, koruma altına alınmış eski evleriyle çok eski bir yerleşim yeri idi. 1221 yılında kenti alıp yeniden inşa ettiren Selçuklu Sultanı Alaeddin Keykubat tarafından yaptırılan kalenin 83 kulesi ve 140 burcu vardı. Kalenin içinde ayrıca, kimisi bugün de kullanılan su sarnıçları da bulunmaktaydı. Günümüze ulaşan en önemli yapılar deniz kıyısında yan yana bulunan Alanya tersanesiyle sekizgen planlı Kızılküleydi. Ege, ayrıca Alanya'nın başta Damlataş ve Dim mağaraları olmak üzere 6 mağarasıyla da ünlü olduğunu öğrendi.

Günümüzde, dünyaca ünlü bir turizm merkezi olan Alanya'ya gitmek için sabırsızlanıyordu doğrusu. Önce Kaleiçi'ne gitmeye karar verdi. Yüksek bir yarımada'nın tepesine kurulmuş olan Kaleiçi'nden tüm kenti görebilirdi. Aşağıya yürüyerek iner, inerken de koruma altına alınmış eski evlerin arasında gezebilirdi.

Alanya'da Bir Gün

Gözlerini yumdu ve açtı. Alanya Kaleiçi'ndeydi. Tam ortada, çok eski, restore edilmeyi bekleyen küçük bir kilise vardı. Herhangi bir düzenleme yapılmamıştı kilisenin çevresinde. Burası, yurdumuzun geçmişine sahip çıkacak bir el bekliyor gibiydi.

Ege, önce küçük kiliseyi gezdi. Gezilecek bir yeri yoktu ki küçük bir yerd. Kubbesi ana yapıdan ayrılmış, aşağıya düşüverecek gibi duruyordu. Yüzlerce yıl içinde, sıvaları, taşları aşınmış çok eski bir yapıydı. Ama bu haliyle bile çok güzeldi. Ege onu bakımlı haliyle düşlemeye çalıştı ama bir türlü gözlerinin önüne getiremedi.

Burçların ortasında, Bizans'tan kalma yapayalnız bir kilisecik. Alaeddin Keykubat, Alanya'yı aldığı anda, burası cami olarak kullanılmıştı herhalde. Ege, restore edilse buranın ne kadar güzelleşeceğini düşündü bir an. Sonra burçlara yöneldi.

Burçlardan bakıldığında Alanya'nın dünyaca ünlü kıyıları görülüyordu. Evet, gerçekten de babasının sözünü ettiği yeşillikler arasındaki güler yüzlü eski Akdeniz evlerinin izi bile kalmamıştı. Bu çelişkiyi anlayamıyordu Ege. Birini yok etmeden, çevresine ötekiler kurulamaz mıydı? O eski evler çevrelerinde küçük birer bahçeyle korunabilir, oteller, moteller, apartmanlar onların çevresinde yer alabilirdi. O eski evler, gelen yerli ve yabancı turistlere geleneksel ikramların yapıldığı, müzeli eşyaların korunduğu özel birer alan olarak korunamaz mıydı?

Ege, bir yandan bunları düşünüyor, bir yandan da burçların bir ucundan ötekine doğru giderek kentin iki yakasını görmeye çalışıyordu.

Böyle de çok güzeldi Alanya. Güzel olmasa gelir miydi her yıl onca yabancı turist? Amazonlardaki Achuar yerlilerini ve dostu Anoke'yi düşündü bir an. Onların da geleneksel yaşam biçimlerini bozuyordu gelen turistler.

Bu turizm kötü bir şey miydi acaba?

Yok, böyle düşünmek haksızlık olurdu. Turistler, merak ettikleri, zevk alacakları şeyleri görmeye, eğlenmeye, dinlenmeye geliyorlardı. Geleneksel değerleri korumak onların değil, yerel yönetimlerin göreviydi.

Burçların arasından gördüğü her şey çok güzeldi.

Ege, iç kalenin kapısından çıkarak yokuş aşağı yürümeye başladı. Önce yolun sağındaki feneri gördü. Sevimli, beyaz bir yapıydı fener. O yöne gelen gemileri uyarıyordu.

Yokuş aşağı indikçe bademlikler çıktı ortaya. Badem ağaçlarının arasında yüzlerce yıl önce yapılmış evler vardı. Anılarla yüklüydü hepsi de. Yüzlerce yıllık anılar. Ne çok insan gelip geçmişti buralardan. Kimileri taş üstüne taş koyup evler, evleri ve bahçeleri çevreleyen duvarlar yapmışlardı. Kimileri badem, dut, kayısı gibi meyve ağaçları dikmişlerdi bahçelere.

Hâlâ birileri oturuyordu buralarda, ağaçların meyvelerini yiyor, dut ağaçlarının yapraklarını ipek-böceği yetiştirmek için kullanıyordu. Yaşlanmış ağaçların yerine, gelecek kuşaklara kalsın diye onlar da yeni meyve fidanları dikiyor, bahçelerini güllerle, begonyalarla süslüyorlardı.

“Yaşam böylece bir kuşaktan ötekine akıp gidiyor,” diye düşündü Ege. Önceki kuşaklar, sonrakilere değerli şeyler bırakıyorlardı ama sonraki kuşaklar bunların değerini pek bilmiyorlardı.

“Eskilerin daha sıcak bir havası var,” diye düşündü Ege. “Keşke onlar da restore edilip günümüze kazandırılabilse.”

Eski evlerin, bademliklerin, çiçekli minik avluların önünden geçerek, kaleden çarşıya indi Ege. Elli, belki de yüz yıldır yapıları hiç değişmemişti Alanya çarşısının; ama ticaret alanları değişmişti. Bir kitapçı, üç eczane, sekiz on lokanta ve kebabçının dışında, tüm dükkânlarda turistik eşyalar satılıyordu artık. Kuyumcular, dericiler, hediyelik eşya dükkânları sarmıştı ortalığı.

Yerliden çok, yabancı turist dolanıyordu her yanda. Ege, bunun ülkemiz ekonomisi açısından ne kadar önemli olduğunu biliyordu; ama ana caddelerden geçip sokak aralarına girdiğinde, babasının neşeyle anlattığı Alanya'yı bulamayınca, bir burukluk yaşadı yüreğinde.

O güzel evler, o yemyeşil ortamlar hepten yitip gitmişti. Herhalde onca yıl sonra Alanya'ya yeniden gelse babası, büyük bir düş kırıklığı yaşardı.

Akşam oluyordu. Sokak sokak dolaşmaktan çok yorulmuştu Ege. Eve dönüp uyumak istiyordu. Son bir yer kalmıştı görmek istediği: Atatürk Müzesi. Atatürk'ün 1935 yılında Alanya'ya gelip kaldığı ev bir müzeye dönüştürülmüştü. Sorup yerini öğrendikten sonra oraya gitti.

İnanılmaz güzellikte bir evdi burası. Giriş katın-

Alanya Atatürk Müzesi işte burası. Çok güzel bir yapı değil mi?

da, Atatürk'ün kişisel eşyaları sergileniyordu. Üst kat ise geleneksel bir Alanya evi olarak döşenmişti. Ege, tüm yorgunluğuna karşın, burayı görmeden gitmediği için pek mutlu olmuştu. Her yanını blok blok apartmanların kapladığı Alanya'da bu ev bir inci gibi duruyordu.

Müzeyi gezdikten sonra dışarıya çıkıp bu güzel yapıya son bir kez baktı. Sonra gözlerini yumdu, pıt, odasında yattı. Bir an Alanya'da neden bir dost edinmediğini düşündü. Kenti dolaşması öylesine yoğun olmuştu ki buna fırsat bulamamıştı. Alanya'ya bir dahaki gidişinde dostlar edinmeyi düşündü. Birbirinden güzel düşlere dalarak uyudu.

Ertesi gün Alanya gezisini anlattı Bilgin Amca'yla Doğan Bey'e. Onlara, yollardaki turunç ağaçlarından kopardığı mis kokulu birer turunç armağan etti.

Son Gezi

O gün, diŒi koltuğu gibi bir koltuğa yatırıldı Ege. G6vdesinin her yanına elektrotlar bağlandı. Bu elektrotların hepsi birer bilgisayara bağlıydı. Yaptığı gezi sırasında, v6cudunda oluŒan tepkileri 6l6ecekleri hepsi de. Ama Ege'nin gidiŒiyle d6n6Œu arasında yalnızca bir saniye ge6tiğinden, ne olduğunu anlayabilmek i6in yaklaŒık kırk bilgisayara bağlanmıştı Ege'nin bedenindeki elektrotlar.

Ege'ye gittiği yerlerde uzun s6re kalmaması s6ylenmiŒti.

6nce Erzurum'a gitmesi istendi. Erzurum'da inanılmaz g6zellihte bir yapının 6n6nde buldu kendini.

Sonra Harran'a gitmesini istediler. Bildiği evlere hi6 benzemiyordu g6rd6ę6 evler. Sanki Erzurum'da g6rd6ę6 yapıların tepeleri, bir baŒka bi6imde taŒınmıştı buraya.

İşte Ege'nin gördüğü anıt ve Harran evleri.

Van'a gitti sonra da. Dünyamızın en ilginç kalelerinden biri olan Van kalesini görüp geri döndü.

Sonra Bursa'ya, Karagöz ile Hacivat'ın anıtının önüne gitmesini istediler.

Daha görkemli bir şey bekliyordu Ege. Yine de bu anıtı da gördüğü için mutlu olarak döndü laboratuvara.

Bilgisayarlara bağlı elektrotlar, hiçbir kayıt yapamamışlardı.

Bu kez Ege'den, Türkiye'ye en uzak yerlerden birine, Patagonya'ya gitmesini istediler, Güney Amerika'nın en alttaki, uç noktasıydı burası.

Ege, gözlerini yumdu ama Patagonya'ya gidemedi.

Daha yakın bir yere, Konya'ya gitmesini önerdiler bu kez.

Ege, Konya'ya da gidemedi.

O gizilgüç her ne ise etkisi geçmişti.

Laboratuvar çalışmaları sürüyordu ama henüz bir sonuca ulaşılamıyordu.. Ege ise bu yeteneğinin yitip gitmesinden ötürü son derece üzgündü. Yine de dünyanın ve yurdumuzun onca yerini gezmiş olmanın tadını yaşıyordu.

Bilgin Amca'yla Doğan Bey ise bu gizi çözmek için tüm güçleriyle çalışıyor, araştırmalar yapıyordu. Eh, onlara kolay gelsin.

Ege, gelecekte, kendini eski eserleri korumaya adanmış bir arkeolog olmak istiyor.

Bu güç işte, Ege'ye de kolay gelsin...

[Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page]